

Xojon carta-lə San Pablo xi kiskiì-lə xita naxandá-lə Cristo xi títsajna Roma

*Kó tsò Pablo nga sīhixat'aà jñà xita naxandá-la
Cristo xi títsajna Roma*

¹ Jè xojon carta jè, 'aán tìkjìì-nò xi Pablo 'mì-na xi chí'nda-lə Jesucristo ma, xi xó kiùchjə-na Nainá nga 'an tsibíxáya-na kə xó kitjaàjiìn-na nga 'an sìka'bísoàn 'én ndaà-lə Nainá.

² It'aà ts'e 'én koi, Nainá jye k'oqas'ín kitsjaà tso'ba nga t̄isa kjötseé, koni s'in tichjə Xojon Tsjeè-lə xi kiskiì xita xi kiùchjə ngajo-lə Nainá. ³ Nga ya tichjə it'aà ts'e Ki'ndí-lə, jè Na'én-ná Jesucristo xi jè otíxoma-ná. Koni xita isò'nde, yaqá inchrobàt'aà-ne tje-lə xitaxá ítjòn David. ⁴ K'e nga jaáya-lə it'aà ts'e kjoabiyyaà, Jesucristo, k'oqá s'in kiyaxkon-lə nga Ki'ndí-lə Nainá-né xi tse nga'ñó tjín-lə koni s'in ndaà sítchíhiya-ná jè Injimə Tsjeè-lə Nainá xi sítsjeè-ná. ⁵ It'aà ts'e Jesucristo, kitjoé-na kjondaà nga 'an tsibíxáya-na nga kënojmíya-lə 'én ndaà-lə jñà xita naxandá xi tjín nga títsa isò'nde nga kàtasíkitasòn kə kàtakjeiín-lə it'aà ts'e Cristo, mé-ne nga jeya kíjna-ne Cristo. ⁶ Tikoqá jñò, xó kinokjoà-nò nga xita-lə Cristo k'oín-nò.

⁷ Tìkjìì-nò ngats'ioò xi titsajnaà Roma xi mats-jakeè-nò Nainá nga tikoqá xó kinokjoà-nò nga xita tsjeè-lə koma.

Nainá xi Na'èn-ná, ko jè Jesucristo xi otíxoma-ná kàtatsjá-nò kjondaà ko kjoa'nchán ya ijìin inijimá-nò.

Mé-ne mejèn-la kjoi Roma jè Pablo

⁸ Xi mats'ia-ne, it'aà ts'e Jesucristo tsjaà-la kjondaà Nainá xi it'aà tsajòn, koi kjoa-là nga xki xi ján naxàndá xi tjín nga títsa isò'nde, na'yá-nò nga ndaà mokjeiín-nò it'aà ts'e Cristo. ⁹ It'aà ts'e Nainá xi 'an sixá-là nga tjingoò takoàn nga sika'biá 'én ndaà-là xi kjoa ts'e Ki'ndí-là, jè tibeè nga nachrjein nchijòn síkítsjeèn-nò k'e nga chjat'aà-là. ¹⁰ K'e nga bitsi'ba-là Nainá, k'oqá s'in sijét'aà-là tsà ikon xi tsò nga chaán tsjá'nde-na nga kjíkon-nò. ¹¹ Tikoqá mejèn-na skoëxkon-nò mé-ne nga tsja chiba-nò kjohítsjeèn ts'e inijimá-ná mé-ne nga isá kixi kitsajna-nò. ¹² Jè xi tìxan-nò nga ngásòn k'oi-lá nga'ñó xinguiqá it'aà ts'e kjoa xi mokjeiín-ná.

¹³ 'Ndsè, tichja, mejèn-na nga kàtasijiìn-nò nga kjótseé tjín-ne nga kjíkon-nò tànga skanda i'ndei miì tà jngoo kjoa bíchjoà ikòn-na. Xi kjohítsjeèn ts'an, jè xi mejèn-na nga siìxákó-nò jñò, koni s'in kisixá ñánda nga xìn naxàndá mé-ne nga tikoqá skoeè-na kjondaà-là xá-na xi 'an s'iaàn it'aà tsajòn. ¹⁴ Tjínè-na nga kokoòya-là ngats'iì xítà xi 'én griego chja ko xi mìkiì chja, xítà xi tjín-là kjoachjine ko xi tsjìn-là. ¹⁵ K'oqá ma-ne nga 'ñó mejèn-na nga tikoqá kichjàyajiìn-nò jè 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo, jñò xi titsajnaà naxàndá Roma.

Mé nga'ñó xi tjín-la 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo

¹⁶ Mìkiì masobà-na it'aà ts'e 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo, nga nga'ñó-là Nainá-né. Jè 'én xi

ma-la síkítſajnandeijí xítá kjoaq ts'e jé, ngats'iì xítá xi mokjeiín-lä it'aà ts'e, mats'iako-ne jñà xi xítá judío ko tikoaq xi mitsà xítá judío. ¹⁷ Jñà 'én ndaà-lä Nainá xi kjoaq ts'e Cristo okó-ná kós'ín s'ín Nainá nga síkixi xítá. Tà jé-né nga mokjeiín-lä it'aà ts'e Cristo mé-ne nga ìsa ndaà kókjeiín-lä. K'oqá s'ín tichja Xojon-lä Nainá nga tsò: "Jè xi xítá kixi, it'aà ts'e kjoaq xi mokjeiín-lä kíjnakon-ne."

Jé xi tjín-lä xítá isò'nde

¹⁸ Nga jè Nainá skanda ján ngajmiì tíhokó kjoajti-lä it'aà ts'e xítá xi mìkiì beèxkón ko xi ch'o s'ín. Jè kjoahítsjeèn ch'o xi tjín-lä mì kì tsjá'nde-lä nga kjoétjò xi kjoakixi. ¹⁹ Jè kjoaq xi 'ya-lä it'aà ts'e Nainá, ndaà tíjiùn-lä jñà xítá koi, nga tijè-ne Nainá tíhokó-ne. ²⁰ Nga jñà kjoaq ts'e Nainá xi mìkiì tsejèn, ndaà týyaxkon-lä kóni nga tísà kisindaà isò'nde. Yaxkoón-lä nga tjín-lä nga'ñó Nainá nítá mé nachrjein-ne nga tà jè tajngòò xi Nainá 'mì. Kjoaq koi tí'yaá-lä it'aà ts'e tsojmì xi tsibíndaà Nainá. K'oqá ma-ne nga jñà xítá mì kì komá kinchako yijo-lä nga kitso: "Mìkiì tíjiùn-na tsà týna Nainá." ²¹ Jñà xítá nás'ín tíjiùn-lä nga tjín Nainá xi tsibíndaà isò'nde, tånga mìkiì jeya kisikjína, ní mìkiì kits-jaà-lä kjondaà. Ta saá tà koií 'ñó ndaà kisls'in-lä kjoahítsjeèn xi nímé chjí-lä. Kjoahítsjeèn tájaà-lä kisijñò-lä. ²² Xi kjoahítsjeèn ts'e, xítá chjineé kitsò-lä yijo-lä; tånga mitsà kixi kjoaq, xítá nchikón-né. ²³ Kisikjnat'aàxìn Nainá xi jeya týna xi mìkiì fehet'aà nachrjein-lä; ta saá koi kijtseèxkón isén ts'e xítá xi fehet'aà nachrjein-lä; skanda jñà isén-lä cho xi níjòn ma ndsokó ko isén-lä ye.

24 Koií kjoaq-laq nga kitsjeiin takòn Nainá nga t̄axkì kàtas'ín nga kàtas'ín n̄it̄a mé kjoaq ch̄inga xi bitjokajiin inim̄a-laq. K'oqá ma-ne nga tsohotjsi-laq kjoaq sobà yijo-laq koni s'ín kisikò xíkjín. **25** Kisikjatjìyaá-laq kjoaq kixi-laq Nainá; 'én ndiso kiskoé. Jñà kijtseèxkón koaq jñà kisitsjakò tsojmì xi jè Nainá tsibíndaà. Mitsà jè kijtseèxkón koaq kisitsjakò Nainá xi tsibíndaà tsojmì. Nainá kàtayaxkón n̄it̄a mé nachrjein-ne, k'oqas'ín kàtama.

26 Koií kjoaq-laq nga kitsjeiin takòn Nainá nga ko s'ín kàtas'ín-ko yijo-laq kjoaq sobà xi ch'o tjín. Jñà íchjín kisikjatjìyaá-laq koni s'ín mochjeén x'in; tjín íchjín xi tijñà xíkjín kiskoé-ne. **27** K'oqá t̄is'ín kis'iin íchjá, kitsjeiin takòn-né koni s'ín mochjeén íchjín. Tjin íchjá xi 'ñó kisaseèn-laq nga t̄i x'in xíkjín tsoyijòko-ne. Tsohotjsi-laq kjoaq sobà yijo-laq. K'oqá ma-ne nga kjo'in kis'e-laq xi t̄i yijo ts'ē-ne koni s'ín ok'ìn-laq kjoaq ch'o xi kis'iin.

28 Xit̄a koi, mìkiì kisiktsjeèn tsà mochjeén-né nga skoexkon Nainá; k'oqá ma-ne nga kitsjeiin takòn Nainá nga kàtasíkjeén kjohítsjeèn-laq xi nì mée chjí-laq mé-ne nga k'oqas'ín kàtas'ín-ne kjoaq xi mìkiì ok'ln-laq. **29** Xit̄a koi, yaá t̄ijíiin yije inim̄a-laq ngats'iì kjoaq xi ch'o tjín koni: kjoaq chijngui, kjoaq ts'en, kjoaq tse mejèn, kjoaq toòn, kjoaqxitakòn, kjoaq nga ma-laq sít'en xit̄a, kjoaq xi kjaán-kjoò, kjoaq konachan, kjoaq xi ch'o s'ín, kjoaq 'én ndiso; **30** nga chajajno-laq xíkjín; nga síjlikeè Nainá; ochrjengui xíkjín; 'nga ikon; ndaà sítíjna yijo-laq; sítksjeèn nga mejèn-laq isaq ch'o tjín kjoaq xi s'iin; mìkiì 'nchréñijon-laq xit̄a jchínga-laq; **31** mìkiì machiya-laq; mìkiì sítitasòn 'én xi chja; mìkiì beètjò xit̄a xíkjín; tsjìn-laq kjoaq nìjchàat'aà; koaq

tsjìn-lə kjoahimatakòn. ³² Jñà xítə koi, ndaaà tíjiìn-lə nga k'oqá s'ín tsjá ɔkixi Nainá: ngats'iì xi k'oqá tjín kjoq xi s'ín, ok'ín-lə nga kiyá. Tānga mìkiì majngoo ikon nga tà jñà xi k'oqas'ín, skanda tikoqá matsja-lə k'ē nga k'oqá tis'ín xítə xi kj'eii.

2

Nainá, mé xi tsjá-la xita xi ndaaà s'ín ko xi ch'o s'ín

¹ K'oqá ma-ne, ngaji, nítə yá xítə-ne ji, nga jé onè-lə xinguji, mìkiì koma kosikoji yijo-lè nga nguixkon Nainá. K'ē nga jé tibinè-lə xítə xinguji, tikoqá ngaji, tiji tibinè-lə jé yijo-lè nga k'oqá tis'ín 'nì. ² Tānga 'ya-ná nga kixi s'ín Nainá k'ē nga tsjá-lə kjo'in jñà xítə xi koq tjín jé xi ótsji. ³ Ngaji xi kjo'in bìnè-lə xítə xi kj'eii, ¿mé-ne koq s'ín nikitsjeèn-ne nga jchä't'aà-lè kjo'in xi tsjá Nainá? Nga ji k'oqá tis'ín 'nì. ⁴ ¿A mì tíjiìn-lè nga nachrjekàngui jè kjondaà-lə Nainá nga tjín-lə kjojetakòn koq tjín-lə kjoatsejta? ¿A mì tíjiìn-lè nga jè kjondaà-lə Nainá tikoña-né nga sikájnoi jé-lè nga mì ti jé kinchátsji-ne? ⁵ Nga tájaàjìùn tjín inima-lè nga mìkiù nikájnoi jé-lè, isáá tse kjo'in tibinè-lə yijo-lè xi tsjá-lə Nainá jè nachrjein k'ē nga kjoóko kjoajti-lə nga jcha-lə kós'ín kixi kojindaàjìùn Nainá nga tsjá-lə kjo'in jñà xítə. ⁶ Nainá tsjá-lə chjí-lə mé kjoq xi kis'iìn nga jngoo ìjngoo xítə. ⁷ Tsjá-lə kjoabinachon nítə mé nachrjein-ne jñà xítə xi nchihótsji kjoajeya, ko nchihótsji nga jchäxkón, ko nchihótsji nga kítsajnakon nítə mé nachrjein-ne jáñ ngajmiì. Koií kjoq-lə nga ndaaà tjín kjoq xi nchis'ín nga kjit'aà nachrjein. ⁸ Tānga Nainá nga ko kjoajti-lə tsjá-lə kjo'in jñà xítə xi kondra fi-lə

nga mìkiù 'nchréñijon xi kjoaq kixi. Tà kjoaq nchikón fitjingui-la. ⁹ Tseé kjoaq s'e-lä kó tseé kjo'in s'e-lä ngats'iì xítä xi ch'o s'ín, mats'iako ítjòn-ne jñà xítä judío, tikoaqá kó xi taxkí xítä xi mìtsà xítä judío. ¹⁰ Tanga jñà xítä xi ndaà s'ín, tjoé-lä kjoajeya, ndaà jchaxkón, tikoaqá s'eé-lä kjoaq nchán inimä-la, mats'iako ítjòn-ne jñà xítä judío, tikoaqá kó xi taxkí xítä xi mìtsà xítä judío.

¹¹ Nainá mìkiù faájìln nítä yá xítä-ne, tà ngásòn fiko yije. ¹² Ngats'iì jñà xítä xi mìkiù tíjìln-la kó tsò kjotíxoma xi kiskiù Moisés, k'ë nga jé ótsji, chija-né naç'ín mìkiù kijtseeè kjotíxoma-la Moisés. Koa jñà xítä xi ndaà tíjìln-la kjotíxoma-la Moisés, k'ë nga jé ótsji, k'oqá s'ín kojtsø koni s'ín tichja xi tijè-ne kjotíxoma. ¹³ Jñà xítä xi tà 'nchré-la kjotíxoma xi kiskiù Moisés, mìtsà jñà xi xítä kixi nga nguixkon Nainá. Jñà-né xi xítä kixi xi síkitasòn. ¹⁴ K'ë nga jñà xi taxkí xítä xi mìkiù tíjìln-la kós'ín tichja kjotíxoma-la Moisés, sà k'oqá tà yaá nchrobájìn inimä-la nga k'oqas'ín s'ín koni tsò kjotíxoma-la Moisés, yaá 'ya-la nga tikoatijíln inimä-la kjotíxoma xi ts'e naç'ín tsjìn-la ts'e Moisés. ¹⁵ K'ë nga ndaà s'ín yaá 'ya-la nga tíjìln inimä-la kjoaq xi sijé kjotíxoma-la Moisés; jè inimä-la okó kjoaq xi ndaà tjín kó xi mìkiù ndaà tjín; tijè-ne kjohítsjeèn-la sà k'oqá óngui kó sà k'oqá osíko. ¹⁶ K'oqá s'ín koma jè nachrjein k'ë nga Nainá kojíndaàjìn ngats'iì jé xi tji'ma-lä xítä ijíln inimä-la; it'aà ts'e Jesucristo sindaàjìn, koni tsò 'én ndaà-la Nainá xi kjoaq ts'e Cristo xi 'an chjàya.

¹⁷ Ngaji xi xítä judío 'mì-lè; jè ma'ñót'aà takoìn kjotíxoma xi kiskiù Moisés; 'ngaá ma takoìn it'aà

ts'ē Nainá nga si tsiji-né; ¹⁸ 'ya-né mé xi mejèn-lä Nainá nga s̄ikitasòin; ma-lè chjaàjiìn mé kjoaq xi ngui ndaà tjín koni s'ín okóya-lè Kjotíxoma; ¹⁹ k'oqá s'ín nìkítsjiìn nga tijngò takoìn nga ji okoò-lä ndiyá kixi xítä xi mìkiù machiya-lä nga tichjoà xkøn kó k'oqá ma-lè nga ji nìhiseèn-lä xi tijñò kjohítsjeèn-lä. ²⁰ Ji, k'oqá s'ín nìkítsjiìn nga ma-lè okoòya-lä xi t̄axki xítä xi tsjìn-lä kjohítsjeèn; nga maestro 'mì-lè ts'ē xítä xi chiba ma-lä it'aà ts'ē Nainá; nga tjín-lè kjoaq chjine kó kjoaq kixi xi okó-lè it'aà ts'ē Kjotíxoma. ²¹ Ji xi ma-lè okoòya-lä xítä xi k'jeíí, ¿mé-ne mìkiù okoòya-lä xi t̄i yijo tsiji-ne? Ji k'oqá s'ín nokjoàyi nga mìkiù ma s̄ichijé; ji, ¿mé-ne nìchijé-ne? ²² Ji, k'oqá si nga mìkiù ndaà tjín nga kjoaq chijngui s'ín xita; ji, ¿mé-ne nga k'oqá t̄is'ín 'nè-ne? Ji, k'oqá si nga jtichiù xkósòn; ¿mé-ne nga ingo bitjaàs'en-ne nga nìchijí tsojmì-lä xkósòn? ²³ Ji, 'ngaá takoìn nga ndaà tijìin-lè kjoaq ts'ē kjotíxoma t̄anga, ¿a mìtsà tìnachrjekàngui Nainá nga mìkiù nìkitasòn-lä koni s'ín tichja kjotíxoma? ²⁴ K'oqá s'ín tichja Xojon-lä Nainá nga tsò: "Kjoaq tsajòn-nò xi xítä judío 'mì-nò nga chjajno-lä Nainá jñà xi t̄axki xítä."

²⁵ Tsà ndaà s̄ikitasòin kjotíxoma xi kiskiù Moisés, jè kjoaq ts'ē circuncisión nga tjít'aà chibä-lè, chjí-lä-né; t̄anga tsà mìkiù s̄ikitasòin, k'oqá ngaya-lä koni tsà mìkiù tjít'aà chibä-lè. ²⁶ Jñà xi mìtsà xítä judío, nás'ín mìkiù tjít'aà chibä-lä koni xítä judío, t̄anga tsà kixi s̄ikitasòn kjotíxoma ts'ē Moisés, Nainá skoétjò-né koni tsà tjít'aà chibä-lä. ²⁷ Jñà xítä xi s̄ikitasòn kjotíxoma ts'ē Moisés, nás'ín mìkiù tjít'aà chibä-lä yijo-lä, jñà kojñndaàjìin-nò nga mìkiù nìkitasòn nás'ín tjít'aà chibä-nò, nás'ín tjín-nò

xojon ts'e kjotíxoma-lə Nainá. ²⁸ Jngoò xi xítə judío, mitsà tà jè nga ndaà 'ya-lə kjoə xi s'ín; koə jngoo xítə xi tjít'aà chibə-lə kjoə ts'e circuncisión, mitsà tà jè xi mochjeén nga tjít'aà chibə-lə isò'nga yijo-lə. ²⁹ Jè xi ngui xítə judío, jè xi chjí-lə koni s'ín tjín ijiìn iníma-lə. Ko jè xi ngui tjít'aà chibə-lə, jè xi chjí-lə koni s'ín tjít'aà chibə-lə ya ijiìn iníma-lə. Kjoə koi, mitsà ts'e kjotíxoma xi xojon tjít'aà; ts'eé Iníma Tsjeè-lə Nainá. Jñà xi k'oas'ín síkitasòn, Nainá ndaà chja xi it'aà ts'e, naṣ'ín mìkiù ndaà chja xítə xi kj'eii.

3

Mé kjoə xi 'ñó chjí-lə it'aà ts'e xítə judío

¹ Tsà k'oqá s'ín tjín, ¿mé kjondaà xi ñsa tse tjín-lə nga xítə judío 'mì? Ko ¿mé chjí-lə nga tjít'aà chibə-lə? ² Kjìn skoya chjí-lə. Jè xi tíjna ítjòn, jè-né nga jñà xítə judío kjòngatsja 'én-lə Nainá. ³ Jñà xítə judío, naṣ'ín tjín i'nga xi mìkiù síkitasòn 'én xi kjòngatsja, ¿a komə sikyatjìya-lə kjoakixi-lə Nainá nga mìkiù kitasòn koni s'ín kitsjaà tso'ba? ⁴ Majìn, mìkiù komə. Nainá, xítə kixi-né, naṣ'ín xítə ndiso ngats'iñ xítə xi tjín isò'ndē; koni s'ín tichja xojon nga tsò:

Mé-ne nga kàta'ya-lə nga kixi kjoə 'én xi nokjoì sikijne-né k'ë nga yá xi kohòngui-lè.

⁵ Tjín i'nga xítə xi tsò: K'ë nga ch'o 'nè, ñsaá ndaà 'ya-lə kjoakixi-lə Nainá. Tsà k'oas'ín tjín, ¿kó kixoán? ¿A kixón-ná nga mì kjoə kixi tís'ín Nainá nga kjo'in tsjá-ná? (Tsà kós'ín kixoán, jngoo kjohitsjeèn-lə xi taxkì xítə titsanikjeén.) ⁶ Tanya majìn, mì k'oqá s'ín tjín. Tsà mitsà kixi s'ín Nainá

nga kojo'in tsjá-ná, ¿kós'ín koma koñindaàjìin-la xitा isò'nde?

⁷ Tíkoqá tsà k'oq kitso xitा koi: “Tānga tsà kojañdiso-nä okó nga je kojaq kixi-la Nainá isä jeya kíjna, ¿mé-ne k'oqs'ín tísinè-na nga xitा je tíyatakòn-na?” ⁸ Tíkoqá-ne ch'o s'eén mé-ne nga kàtasakó-isa-ná kondaà-la Nainá. Tjín xitा xi kotsò nga k'oqá tjín 'én xi okoòya; je xi mejèn-la nga ch'o síkíjna-na. Jnà xitा xi kotsò, ok'ín-la nga tjoé-la kojo'in xi Nainá tsjá.

Mé je xi tjín-la ngats'iì xitा

⁹ ¿Kó s'ín níkítsjeèn? Jnà xi xitा judío 'mì-ná, ¿a isäá ndaà xitा koni jnà xitा xi k'ejí? Majìn, jyeé k'oqá kixan-nò, tà ngásòn je titsajnajñaá ngats'iaá xi xitा judío 'mì-ná ko xi taxki xitा. ¹⁰ Koni s'ín tíchja Xojon-la Nainá nga tsò:

Nijngoò xitा tjín xi xitा kixi, ni tsà tà jngooò.

¹¹ Nijngoò tjín xi machiya-la,
nijngoò tjín xi ótsji Nainá.

¹² Ngats'iì xitा, saá xin ndiyá kiì; ngats'iì nímée chjí-la kjoqá xi s'ín;

nijngoò xi ndaà s'ín, ni tsà tà jngooò.

¹³ Naxájta-la, k'oqá kjoàn koni ngajo-la mik'en k'e
nga táx'ajto;

nijen-la nguì 'én ndisoó chja;

'én xi chja, k'oqá ngaya-la koni tsà xán-la ye.

¹⁴ Chjajno-la xitा ko nguì koi 'én chja xi 'on ma-la
injímä-ná.

¹⁵ Mìkìì koñá kjoqá, nítoón sík'en xitा.

¹⁶ Nita ñánda nga fi, síhímä ko síkjehesko xitा xi
kj'ejí.

¹⁷ Mìkìì beeèxkon ndiyá ñánda tjín kjoqá'nchán.

18 Mìkiì tsakjón-keè Nainá it'aà ts'e kjoaq xi s'ín.

19 Jyeé 'yaá nga ngats'iì 'én xi tjít'aà kjotíxoma ts'e Moisés, jñá chja-lä ngats'iì xítä xi ya fit'aà-lä, mé-ne nga ngats'iì xítä, mìkiì koma kichja nga kinchako yijo-lä nga nguixkön Nainá; ngats'iì xítä xi tjín isò'nde kojindaàjiìn-lä Nainá nga jchä-lä nga jé tjín-lä. **20** Nijngoò xítä xi kixi kíjna nga nguixkön Nainá tà koi kjoaq-lä nga ndaaà tísíkitasòn Kjotíxoma ts'e Moisés. Nga jè Kjotíxoma, tà k'oqá s'ín mochjeén nga bénomjíya-ná nga jé tjín-ná.

Kó síkó-ná Nainá nga kixi kitsajnaá nguixkön jé

21 Tånga j'ndei, Nainá okó-ná kós'ín s'ín Nainá nga xítä kixi beëtakòn-ná. Ko mìtsà kjoaq ts'e Kjotíxoma nga bitasòn. Jñà xojon jchínga ts'e kjotíxoma-lä Nainá ko ts'e xítä xi kílchja ngajo-lä Nainá k'oqá tís'ín bénomjíya-ná, **22** nga jñà xítä k'e nga mokjeiín-lä it'aà ts'e Cristo, kixií bitsajna nguixkön Nainá. K'oqá s'ín síkó yije kóhotjín xi mokjeiín-lä. Nga ngats'iì xítä ngásòn jé tjín-lä, **23** nga ngásòn ótsji jé-né; kjiùn títsajnat'aàxìn-lä Nainá ñánda nga jeya tijna. **24** Tånga Nainá, nga ndaaà xítä, kitsjaà kjotjò-ná kjondaà-lä mé-ne nga kixi kitsajnaá nguixkön jé. Jè Jesucristo tsibíchjítì ngajo-ná jé-ná mé-ne nga kitsajnandeií-ná xi kjoaq ts'e jé. **25** Nainá kitsjaà ki'ndí-lä koni jngooò kjotjò xi faáxin jé-ná nga nguixkön Nainá k'e nga mokjeiín-ná it'aà ts'e Jesucristo, nga jè tsibíxteèn jní-la k'e nga k'en. Nainá k'oqá s'ín okóya-ná kós'ín tjín kjoaqkixi-lä. Koií kjoaq-lä nga ngasaq kjótseeé, Nainá, tikoña kjoaq-né, mìkiì nítón kitsjaà-lä kjo'in xítä koni s'ín ok'ìn-lä jé xi tsohótsji. **26** Tånga j'ndei tí'ya-lä nga it'aà ts'e Jesucristo tísindaàjiìn-lä xítä

jñà kjoaq-la jé xi kisichroba mé-ne nga kàta'ya-la Nainá nga xítä kixi-né ko tikoqá tijè-ne Nainá xi kixi síktsajna xítä xi mokjeiín-la it'aà ts'e Jesús.

²⁷ ¿A 'ngaá kóma takoán nga kixi titsajnaá nguixkon Nainá? Majin, mikiì 'nga kóma takoán. Nga mìtsà koi kjoaq-la nga kjotíxoma nìkitasoán. Jè-né nga mokjeiín-ná it'aà ts'e Jesús nga kixi síktsajna-ná Nainá. ²⁸ K'oqá tsòya-ne ngats'iì kjoaq koi nga Nainá síkixi xítä k'e nga mokjeiín-la it'aà ts'e Jesús; mìtsà koi nga kjotíxoma ts'e Moisés síkitasòn.

²⁹ ¿A tà ts'eé xi xítä judío Nainá? ¿A mìtsà tikoq ts'e xi taxkì xítä? Kjoaq kixi-né, tikoqá ts'e-né xi taxkì xítä xi mìtsà xítä judío. ³⁰ Nainá, tà jngoo ma xi kixi síktsajna ngats'iì xítä k'e nga mokjeiín-la it'aà ts'e Jesús. Ngásòn síko jñà xítä judío xi tjít'aà chibä-la ko xi taxkì xítä xi mikiì tjít'aà chibä-la. ³¹ Jè kjoaq nga mokjeiín-ná it'aà ts'e Jesucristo, ¿a tíchahingui-né kjoaq ts'e Kjotíxoma? Majin, mìtsà tíchahingui; ta saá tímajngoò-ne koni jè xá xi tjín-la.

4

Abraham, mé-ne kixi tsibijna-ne nga nguixkon Nainá

¹ ¿Kó kixoán? ¿Mé kjoaq kixi xi kisakò-la na'èn-jchá-kjiìn-ná Abraham nga kixi tsibijna nguixkon Nainá? ² Na'èn-jchá-ná Abraham, tsà koií-la kjoaq-la nga ndaaà xá xi kis'iìn nga kixi tsibijna nguixkon Nainá, ok'ín-la nga jeya siìkjína yijo-la, tænga majin nga nguixkon Nainá. ³ Nga k'oqá s'ín tíchja Xojon jchinga-la Nainá nga tsò: "Abraham, jè-né nga kòkjeiín-la it'aà ts'e Nainá; k'oqá ma-ne nga kiskoétjò Nainá nga xítä kixi

kitsò-lə.” ⁴ Jngoò xítə xi síxá, jè ton xi tjoé-lə, mìtsà tà kjotjò tjoé-lə; jè chjí-lə nga síxá. ⁵ Təngə jè xítə xi mìtsà xá-lə ma'ñót'aà takòn, təngə mokjeiín-lə it'aà ts'e Nainá xi kixi síktsajna xítə xi jé tjín-lə, xítə jè, Nainá k'oqá s'in skoétjò nga xítə kixi tsò-lə. ⁶ Jè xítaxá ítjòn xi ki'mì David k'oqá tis'ín kiìchjə nga tsja s'e-lə xítə xi Nainá kjoétjò nga xítə kixi tsò-lə; Nainá mì tì kində s'in-ne nítə mé xi s'in. ⁷ David kitsò:

Mé tà ndaà-lə jñà xítə xi jye kichàat'aà-lə kjoə ch'o-lə
ko xi jye títsa'ma jé-lə.

⁸ Mé ta ndaà-lə jñà xítə xi mì tì kində s'in-ne Nainá kjoə ts'e jé-lə.

⁹ Jè kjondaà jè, ¿a tà ts'eé xítə judío xi tjít'aà chibə-lə? ¿A xi tikoqá ts'e-né xi taxkjə xítə xi mìkiù tjít'aà chibə-lə? Jye okixan nga jé xítə jchíngə Abraham, k'e nga kòkjeiín-lə it'aà ts'e Nainá, kiskoétjò-né nga xítə kixi kitsò-lə. ¹⁰ ¿Kós'ín komà nga kiskoétjò Nainá Abraham nga xítə kixi kitsò-lə? ¿A k'e-né nga jye tjít'aà chibə-lə? ¿A xi k'e-né nga tijk'ee tjít'aà chibə-lə? Majin, k'e-né nga tijk'ee tjít'aà chibə-lə. ¹¹ Abraham, k'e nga jye kiskoétjò Nainá nga xítə kixi kitsò-lə, iskaán kisit'aà chibə-lə koni jngoo chibə xi okó nga jye xítə kixi nga kòkjeiín-lə it'aà ts'e Nainá k'e nga tijk'ee tjít'aà chibə-lə. K'oqá komà-ne nga xítə jchíngə kitsò-lə Abraham ngats'iì xítə xi mokjeiín-lə it'aà ts'e Nainá nás'ín mìkiù tjít'aà chibə-lə. ¹² Abraham, tikoqá xítə jchíngə-lə-né jñà xítə judío xi tjít'aà chibə-lə, təngə mìtsà tà koií kjoə-lə nga tjít'aà chibə-lə, tikoqá koi-né nga ya tjímatjíngui-lə

nga mokjeiín-lä it'aà ts'ë Nainá, koni s'ín kòkjeiín-lä Abraham k'ë nga tìkj'eè tjít'aà chìbä-lä.

¹³ Nainá, k'oqá s'ín kitsjaà-lä tso'ba Abraham ko ngats'iì xítä tje-lä, nga jè kóngatsja isò'nde; mìtsà koi kjoä-lä nga Kjotíxoma kísikitasòn, jè-né nga kòkjeiín-lä koni s'ín kiichjä Nainá, k'oqá ma-ne nga xítä kixi kitsò-lä. ¹⁴ Tsà tà jñà tjoé-lä kjondaà xítä xi síkitasòn Kjotíxoma, tsà k'oaá s'ín tjín kjoä, nimé-lä chjí-lä nga mokjeiín-ná it'aà ts'ë Nainá; tìkoqá mì-lä kiì kitasòn koni s'ín kitsjaà tso'ba Nainá. ¹⁵ K'ë nga tjín Kjotíxoma, kjo'iín sinè-ná; tanga tsà tsjìn kjotíxoma, nimé tjín xi kotonè-lä kjotíxoma.

¹⁶ Jñà xítä, nga mokjeiín-lä it'aà ts'ë Nainá tjoé-lä kjondaà koni s'ín kitsjaà-lä tso'ba Nainá jè Abram. Nainá tsjá kjotjò kjondaà koi mé-ne nga jchä-ná nga kixi kjoä nga kitasòn it'aà ts'ë ngats'iì tje-lä Abraham. Mìtsà tà jñà tjoé-lä xítä judío xi tje-lä Abraham nga tjín-lä kjotíxoma; tìkoqá tjoé-lä jñà xítä xi mìtsà xítä judío xi tìkoqá tje-lä Abraham ma koií kjoä-lä nga mokjeiín-lä koni s'ín kòkjeiín-lä Abraham. K'oqá ma-ne nga jè Abraham, xítä jchíngá-ná ma ngats'iaá ¹⁷ nga nguixkon Nainá. Koni s'ín tichjä Xojon-lä Nainá nga tsò: “Kjin naxändá xítä xi jye kisìngatsja-lè xi xítä jchíngá tsò-lè.” Abraham, kòkjeiín-lä it'aà ts'ë Nainá xi ma-lä síkjaáya-lä xítä xi jye k'en xi tìkoqá tsjá 'én-lä koni tsà jye tsitasòn kjoä xi k'ëè bitasòn.

¹⁸ Xítä jchíngá Abraham kòkjeiín-lä koni kitsò-lä Nainá; kiskoñá kjoä-né nás'ín mìkiì tíjiùn-lä kós'ín komá nga kitasòn. K'oqá s'ín komà nga kjìn naxändá xi xítä jchíngá tsò-lä, koni s'ín kitsjaà-lä

tso'ba Nainá nga kitsò-lə: "K'oaaá s'ín kjìn jchán koma tje-lè." ¹⁹ Abraham, mìkìi kjòhindaà koni s'ín kòkjeiín-lə it'aà ts'e Nainá, nás'ín kóo's'ín beè-lə ikon nga mì tì mé chjí-lə yijo-lə nga jye 'ñó xítə jchíngá; jyeé kjomeè jngoo sìndo nó tjín-lə; Sara xi chjoón-lə, tikoaaá chjoón 'ndi-né; mì tì kii koma s'e-lə ixti. ²⁰ Abraham, mìtsà jò tsi'beé-lə ikon koni s'ín mokjeiín-lə 'én xi kitsjaà-lə Nainá. Tà ìsaá 'ñó tsi'beé-lə ikon nga ndaà kòkjeiín-lə. 'Ñó jeya kisikjna Nainá. ²¹ Abraham, ngui ndaà tijngoo ikon nga Nainá tjín-lə nga 'ñó nga komaá-lə sìlkitasòn yije kóhotjín kjoa koni s'ín kitsjaà-lə tso'ba. ²² K'oaaá ma-ne Nainá, k'ē nga kijtseè nga ndaà mokjeiín-lə Abraham, kiskoétjò nga xítə kixi kitsò-lə.

²³ Mìtsà tà it'aà ts'e Abraham kitjei xojon jè nga Nainá kiskoétjò nga xítə kixi tsò-lə. ²⁴ Tikoaaá it'aà tsaján kitjei nga Nainá skoétjò-ná nga ngásòn xítə kixi kitso-ná koi kjoa-lə nga mokjeiín-ná it'aà ts'e Nainá, jè xi kisikjaáya-lə Na'èn-ná Jesucristo it'aà ts'e kjoabiyaà. ²⁵ Kjòngatsja xítə nga kisik'en Jesús jè ngatjì-lə jé-ná; tikoaaá jaáya-lə mé-ne nga kixi kitsajnaá nguixkon Nainá.

5

Mé kjondaà xi sakó-ná nga jye xítə kixi tsò-ná Nainá

¹ K'e nga jye xítə kixi 'mì-ná nga mokjeiín-ná it'aà ts'e Nainá, jyeé 'nchán titsajnakoaá Nainá it'aà ts'e Na'èn-ná Jesucristo. ² Jè Cristo tsjá-ná nga s'e-ná kjondaà jè, nga mokjeiín-ná it'aà ts'e. Jè kjondaà jè, 'ñó ndaà tijin inimá-ná; matsjaá-lə inimá-ná nga chiñà kjoaá nga tikoaaá s'e-ná

kjoajeya-lə Nainá. ³ Mìtsà tà koi kjoaq̄ nga matsja-ná, t̄j̄koaq̄á matsja-ná k'ē nga mé kjo'in xi otojñāá. K'ē nga kjo'in otojñāá, yaá sakó-ná nga'ñó nga tseejta s'eén inim̄a-ná. ⁴ K'ē nga tseejta s'eén inim̄a-ná, yaá sakó-ná nga ndaà kitjoaq̄á; tsà nga ndaà kitjoaq̄á, t̄j̄koaq̄á yaá sakó-ná nga skóñā kjoaq̄ inim̄a-ná kj̄ondaà xi tsjá Nainá. ⁵ Jè kjoaq̄ xi chiñá-lá nga t̄j̄ingoò takoán, mìkìì masobà-ná nga mìkìì kitasòn; jè Nainá jyeé ndaà kisikíjnajìin inim̄a-ná kj̄otjòcha-lə it'aà ts'e Inim̄a Tsjeè-lə Nainá xi kitsjaà-ná.

⁶ K'ē nga kichóya nàchrjein, Cristo, k'en ngajo-ná jñá xi xít̄a jé 'mì-ná, koií kjoaq̄-lə nga tsjìn-ná nga'ñó nga ma bitjokàjñāá jé-ná. ⁷ Mì-là yá xít̄a tjín xi kiyátjì ngajo-lə jngòò xít̄a kixi, tanga tsà koi nàchrjein-lə tsà tjín jngòò xi ko'ñó ikon nga kiyátjì ngajo-lə jngòò xi 'ñó ndaà xít̄a. ⁸ Tanga jè Nainá okó-ná nga 'ñó tsjakeè-ná nga jè Cristo k'en ngajo-ná, k'ē nga tákó xít̄a jé 'mì-ná. ⁹ I'ndei nga jye xít̄a kixi tsò-ná Nainá nga jè Cristo tsibíxteèn jní-lə k'ē nga k'en ngajo-ná, ìsaá 'ñó t̄kixi kjoaq̄ nga it'aà ts'e Cristo kitjokàjñāá kjo'in jè nàchrjein k'ē nga sìlkasén kjojti-lə Nainá. ¹⁰ K'ē nga kondrà titsajna-lá Nainá, jè Ki'ndí-lə kisikijne 'nchán kjoaq̄ k'ē nga k'en. I'ndei, k'ē nga jye ndaà chibà-ná, ìsaá 'ñó t̄kixi kjoaq̄ nga kitjokàjñāá kjo'in it'aà ts'e Cristo nga jè t̄j̄nakon-né. ¹¹ Mìtsà tà jñà kjoaq̄ koi, t̄j̄koaq̄á 'ñó matsja-ná it'aà ts'e Nainá koni s'ín kisikø-ná it'aà ts'e Na'èn-ná Jesucristo nga it'aà ts'e Cristo 'nchán titsajnakoaq̄á Nainá nga jye kichibàndaà-aná.

¹² K'ē nga jahas'en jé ñò'nde, jngòò xít̄a xi ki'mì Adán tsohótsji jé, ikjoàn k'en; k'oqá s'ín komà nga

kjòts'ià nga biyaà yije kóhötjín xítá, koií kjoaq-là nga jé ótsji yije kóhötjín. ¹³ K'è nga tìkj'eè tjoé-là Kjotíxoma Moisés, xítá xi tjín isò'nde jyeé tjín yije-là jé. Tånga mìkiì ma kindà jé-là k'è nga tsjìn kjotíxoma. ¹⁴ Tjen-ne nachrjein ts'e Adán skanda ts'e Moisés, tjínè-là nga kiyá yije xítá kóhötjín nás'in mi k'oqaá tjín jé xi tsohótsji koni kis'iìn Adán nga kisikatonè-là okixi xi kitsjaà-là Nainá. Adán, jè ngaya-là [Cristo] xi iskan j'ìì.

¹⁵ Tånga jé xi tsohótsji Adán, mìkiì mangásòn koni jè kjondaà xi Nainá tsjá; nga tà jè ngatjì-là jé xi tsohótsji xi tà jngoo xítá, k'oqaá ma-ne nga kjin xítá biyaà; tånga ìsaá 'ñó tse kjondaà tjín-là Nainá nga kjin xítá machikon-t'in kjotjò xi tsjá Nainá it'aà ts'e xi tà jngoo xítá xi 'mì Jesucristo. ¹⁶ Jé xi tsohótsji xi tà jngoo xítá, mìkiì mangásòn koni jè kjondaà xi Nainá tsjá. K'è nga kisakò jé ítjòn, Nainá kitsjaà okixi nga tsibínè-là kjo'in ngats'iì xítá. Tånga k'è nga jye kjin jé tsohótsji xítá, j'ìì kjondaà-là Nainá nga kixi kítsajna xítá nguixkon Nainá. ¹⁷ Jè ngatjì-la jé-là xi tà jngoo xita, tjínè-là nga kiyá xítá. Tånga i'ndei, ìsaá 'ñó tjíkixi kjoaq nga it'aà ts'e xi tà jngoo xítá xi 'mì Jesucristo, tjí'nde-là nga jeya kítsajnakon jñà xítá xi 'ñó tse kjondaà-là Nainá kjoé, kò xi 'ñó tse kjotjò tjoé-là nga kixi kítsajna nguixkon Nainá.

¹⁸ Jè kjoaq-là jé xi tsohótsji xi tà jngoo xítá kisinè-là kjo'in ngats'iì xítá, tånga jè kjoaq kixi xi kis'iìn Jesucristo tìkoqaá kixi kisikítsajna ngats'iì xítá nga kítsajnakon nguixkon Nainá. ¹⁹ Jè kjoaq-là nga mìkiì kiù'nchréñijon-là Nainá xi tà jngoo xítá xi 'mì Adán, k'oqaá ma-ne nga kjin xítá kisakò jé-là.

T^anga jè kjoa-l^a nga kiù'nchréñijon-l^a Nainá xi tà jingoò xⁱt^a xi 'mì Jesucristo, kjìn xⁱt^a xi kixi kítsajna nga nguixk^{on} Nainá.

20 J'ìì Kjotíxoma-l^a Moisés mé-ne nga ndaà ki'ya-l^a nga ìsa 'ñó ìsa 'ñó tís'e jé; t^anga k'e nga ìsa tse jé tísakó, ìsaá 'ñó tse kjondaà-l^a Nainá j'ìì.
21 Nga s^a ítjòn, jè kjoa ts'e jé tsatíxoma-l^a xⁱt^a, mé-ne nga kisakò-l^a kjoabiyaà xⁱt^a; t^anga i'ndei, k'oqá tís'in kàtatíxoma kjondaà-l^a Nainá k'e nga kixi síkítsajna xⁱt^a nga nguixk^{on} Nainá mé-ne nga s'e-l^a kjoabinachon nít^a mé naçhrjein-ne xi it'aà ts'e Na'èn-ná Jesucristo.

6

*Mé-ne nga jè kjoa ts'e jé, mì tⁱ mé nga'ñó tjín-la
nga jè kotixoma-ná*

1 ¿Kó kixoán? ¿A ndaà tjín nga kinchátsji-jé-ìsa mé-ne nga ìsa tse kjondaà tsjá-ne Nainá? **2** Majìn, mì kiù tⁱ k'oqá s'en-ná. Jyeé titsajnat'aàxìn-lá kjoa ts'e jé koni tsà jye k'eén xi it'aà ts'e; mì tⁱ kiù komá ya kítsajnaijìn-ìsaá kjoa ts'e jé. **3** ¿A mìtsà jye tíjiìn-nò k'e nga komà bautizar it'aà ts'e Cristo ngats'iaá nga tⁱkjoa ya titsakjoòkoqá k'e nga k'en?
4 K'e nga ma bautizar xⁱt^a, k'oqá s'ín ngaya-l^a koni tsà ya sihijiìn-t'aà-l^a Cristo k'e nga k'en. Koní s'ín jaáya-l^a Cristo it'aà ts'e nga'ñó-l^a Nainá xi 'ñó jeya tijna, k'oaá tís'in mochjeén nga kos'ín sijchá yijo-ná nga kijnakon xⁱts^e ijingoò k'aá.

5 Koní s'ín titsakjoòkoqá Cristo k'e nga k'en, jñá k'oqá tís'in kjoááya-ná koní s'ín jaáya-l^a jè.
6 Tíjiìn-ná nga jè kjoa jchíngá-ná koní s'ín ki'né nga ìsa kjòtseé, yaá kisit'aà krò-l^a Cristo mé-ne

nga kàtachija-ne nga'ñó-là yijo jé-ná nga mì tì jé kjotíxoma-ìsa-ná. ⁷ Jngooò xítä xi jye k'en, jyeé tijnandejí kjoaq ts'e jé. ⁸ Nga ya k'en-koaqá Cristo, mokjeiín-ná nga tikoaq ya kitsajnakoaqá. ⁹ 'Ya-ná k'e nga jaáya-là Cristo k'e nga k'en, nì tì jngoo nächrjein kiyá ijngooò k'a-ne. Mì tì mé nga'ñó tjín-là kjoabiyaà nga jè kotíxoma-la. ¹⁰ K'e nga k'en Cristo, jngooò k'a k'en xi kjoaq ts'e jé-ná; i'ndej nga ijngooò k'a tijnakon-né koií kjoaq tijnakon-ne nga jeya síkjna Nainá. ¹¹ Jñò, k'oqá tis'ín tikitsjeèn koni tsà jye k'eèn xi kjoaq ts'e jé; titsajnakon-nò xi kjoaq ts'e Nainá nga ya titsajnakoo Na'èn-ná Jesucristo.

¹² Koií kjoaq-là, mì tì kii biì'nde-là yijo jé-nò nga jè kjoaq ts'e jé kotíxoma-nò k'e nga kjo'ñó s'ín-nò nga nikitasòn-là kjoaq xi ch'o tjín xi síjé yijo-nò. ¹³ Kì ya ningatsja yijo-nò kjoaq ts'e jé nga jè jé síkjeén nga ch'o 'nè, ta saá jè Nainá tingatsja yijo-nò koni jngooò xítä xi jye jaáya-là it'aà ts'e kjobiyaà. Nainá tingatsja yijo-nò nga kàtasíkjeén kjoaq xi kixi tjín. ¹⁴ Kjoaq ts'e jé, mì tì mé nga'ñó tjín-là nga jè kotíxoma-nò nga mìtsà kjoaq ts'e kjotíxoma-la Moisés titsajnajñoò; kjondaà-là Nainá titsajnajñoò.

¹⁵ ¿Kó bixoán? ¿A ndaà tjín nga kinchátsji jé ìsaá nga kjondaà-là Nainá titsajnajñaá nga mìtsà kjoaq ts'e kjotíxoma titsajnajñaá? Majìn, mìkiù ndaà tjín. ¹⁶ Ndaà tijin-nò tsà ya singatsja yijo-nò ts'e xítä xi bítje chi'nda nga jè nikitasòn-là, chi'nda-là komaà ts'e xítä jè. Kjo'ñó tjín-ne nga jè sikitasòn-là. K'oqá s'ín tjín, tsà chi'nda-là jé komaà nga jè sikitasòn-là, kiyá-nò; tanga tsà chi'nda-là Nainá komaà nga jè sikitasòn-là, kixií kitsajnaà nguiixkon jè. ¹⁷ Jñò, nga ìsa kjotseé, k'oqá s'ín kinikitasòn-là kjoaq ts'e

jé koni tsà jngòò chì'nda, t̄anga i'ndei, ndaà chjí-là Nainá nga kó injimà-nò ndaà nìkitasòn koni s'ín ngùì ndaà tjín 'én kixi xi kis'enojmí-nò. **18** I'ndei jyeé titsajnandeí-là kjoaq ts'e já; chì'nda ts'e kjoakixi-nò; tjínè-nò nga sìkitasòn koni s'ín síjé kjoakixi. **19** Koi 'én tìchjàkò-nò xi mìtsà 'in chjá koií kjoaq-là nga indaà tjín takòn; mìkiì ndaà machiya-nò kjoaq ts'e Nainá. Koni s'ín ki'nè nga ìsa kjötseé nga ya kinìngatsja yijo-nò it'aà ts'e ngats'iì kjoach'o xi tjín nga jè tsatíxoma-nò koni xítà chì'nda; i'ndei k'oqá t̄is'ín tingatsja yijo-nò it'aà ts'e kjoaq kixi mé-ne jè kjoaq kixi kàtatíxoma-nò koni chì'nda xi tsjeè titsajna nga nguixkòn Nainá.

20 K'e nga kjoaq ts'e chì'nda-là já titsajnajñoò, mìkiì titsanìkitasòn-là kjoakixi-là Nainá. **21** T̄anga, j'mé xi kisakò-nò kjoaq ts'e já? I'ndei tà masobà-nò kjoaq koi; tà yaá fiko-ná ñanda tjín kjoabiyaà. **22** I'ndei nga jye titsajnandeí-là xi kjoaq ts'e já, chì'nda-là Nainá ma; kjondaà xi sakó-nò jè-né nga tsjeè titsajnaà nga nguixkòn Nainá. Xi fehet'aà-ne, s'e-nò kjoabinachon nítà mé nàchrjein-ne. **23** Chjí xi tjín-là kjoaq ts'e já, kjoabiyaà-né. T̄anga kjotjò xi tsjá Nainá, kjoabinachon-né nítà mé nàchrjein-ne nga ya titsajna kóqá Cristo Jesúxi Nà'èn-ná ma.

7

Kó s'ín ma fehet'aà nga'ñó-la jè kjotíxoma

1 Jñò, xi 'ndseeé chibà, tìchjàkò-nò xi jyeé tíjiùn-nò kós'ín tìchjá kjotíxoma; 'ya-nò nga tjín-là nga'ñó jè kjotíxoma kós'ín otíxoma-là xítà k'e nga titsajnakon-ìsa skanda k'e nga kiyá. **2** K'oqá ngaya-là jngòò chjøón xi tjín-là x'in, k'oqá tsò

kjotíxoma nga mìkiì koma tsjín xíkjín k'ë nga tákó títsajnakon ingajò. T̄anga tsà jè x'in kiyá, jè chjoón, jye tíjnandeí ít'aà ts'e kjotíxoma xi ts'e kjoabixan. ³ Jè chjoón, k'ë nga tsà tákó títnakon x'in-lä, tsà kj'ejí x'in kixan-ko, kjoaq chijnguií tís'in; t̄anga tsà jye k'en x'in-lä, jè chjoón, jyeé tíjnandeí xi kjoaq ts'e kjotíxoma jè; komáá kixan-ko ijngòò k'a-ne xi kj'ejí x'in. Mì tj kjoaq chijnguií tís'in-ne.

⁴ Jñò ndí 'ndse, k'ë nga k'en-kjoòkoò Cristo, yaá k'en ít'aà ts'e nga'ñó-lä kjotíxoma, mé-ne nga ya kinókjoaq-nò ít'aà ts'e Cristo xi jye jaáya-lä ts'e kjoabiyaà nga k'oas'in kàta'ya-lä ít'aà tsaján jè kjondaà xi sasén-lä Nainá. ⁵ K'ë nga tisä ya tjaàjñaá kjoaq xi tjín isò'nde, jè kjotíxoma tsibít'in-ná mé-ne nga jñà kjoaq ch'o xi síjé yijo-ná, lsä 'ñó ch'o kisixájiùn yijo-ná; k'oaa komà-ne nga kisakò-ná kjoabiyaà. ⁶ T̄anga i'ndeí jyeé titsajnandeí-lä kjoaq ts'e kjotíxoma. Jyeé k'eén ít'aà ts'e kjoaq xi bít'aà'ñó-ná, mé-ne nga komáá sixá-lá Nainá xi kjoaq xitse koni s'in okóya-ná Iníma Tsjeè-lä Nainá. Mitsà k'oas'in sixá-lá koni s'in tjín kjoaq jchínga xi tjít'aà xojon.

⁷ ¿Kó kixoán xi kjoaq ts'e kjotíxoma? ¿A ch'o tjín? ¿A kjoaq ts'e jé-né? Majin, ndaà tjín. T̄anga 'an, tsà mìkiì kijtseèxkoan kjoaq ts'e kjotíxoma, tikoaqá mì-lä kii kijtseè kjoaq ts'e jé. Mì-lä kii kisijíin-na nga mìkiì ndaà tjín nga 'an fahajíin-na tsojmì xi mitsà ts'an, tsà jè kjotíxoma mì k'oaa s'in bénormí nga tsò: "Kí ji níkjaàjíin tsojmì xi mitsà tsiji." ⁸ Kjoaq ts'e jé, yaá kisakò-lä nga'ñó ít'aà ts'e kjotíxoma; k'oaa komà-ne nga lsä 'ñó jahajíin-na tsojmì xi mitsà ts'an. T̄anga tsà tsjín kjotíxoma, tsjín-lä nga'ñó kjoaq ts'e jé. ⁹ K'ë

nga sa kjòtseé, kj'eè kiì bexkoan kjotíxoma. T̄anga k'ē nga k̄itseèxkoan kjotíxoma, kjoaq ts'ē jé, ìsaá ndaà kis'e-l̄a nga'ñó; kjoabiyaà kisakò-na. ¹⁰ Kjoaq ts'ē kjotíxoma, tjínè-l̄a nga kjoabinachon tsjá-na, t̄anga tà saá kjoaq biyaà kitsjaà-na. ¹¹ Kjoaq ts'ē jé, yaá kisakò-l̄a nga'ñó it'aà ts'ē kjotíxoma nga kiskoònachan-na, k'oaq kisik'en-na.

¹² K'oqá s'ín tjín nga jé Kjotíxoma, tsjeè-né; koni s'ín otíxoma jñà 'én xi tjít'aà, tsjeè-né, kixi-né, koa ndaà-né. ¹³ ¿Kó bixón? ¿A jé kjoaq ts'ē kjotíxoma xi ndaà tjín xi kisik'en-na? Majin, mìtsà koi kjoaq-la. Kjoaq ts'ē jé-né. K'oqá s'ín ki'ya-l̄a nga kixi kjoaq nga jé-né. It'aà ts'ē kjotíxoma xi ndaà tjín, jé kjoaq ts'ē jé kisakò-l̄a nga'ñó nga kisik'en-na, mé-ne nga ki'ya-la it'aà ts'ē kjotíxoma nga 'ñó ch'o tjín xi kjoaq ts'ē jé.

Kó tsò xít̄a xi otíxoma-l̄a kjoaq ts'ē jé

¹⁴ Kjoaq ts'ē kjotíxoma, 'ya-ná nga kjohítsjeèn ts'ē Inima Tsjeè-l̄a Nainá; t̄anga 'an, yijo jé tsohoya; yijo-na yaá kjöngatsja kjoaq ts'ē jé nga jé otíxoma-na.

¹⁵ Mìkiì flya-na mé kjoaq xi s'iaàn. Kjoaq xi ndaà tjín xi mejèn-na nga s'iaàn mìkiì koaq s'iaàn. Tà saá jñà kjoaq xi mìkiì sasén-na sìkitasoàn. ¹⁶ K'ē nga k'oq s'iaàn jñà kjoaq xi mìkiì mejèn-na, k'oqá xan nga tjíkixi kjoaq nga ndaà tjín koni s'ín tichja kjotíxoma.

¹⁷ K'ē nga k'oq s'iaàn nga otsjià jé, mìtsà 'an xi k'oq s'iaàn, jé kjoaq ts'ē jé xi tijin-na bítin-na. ¹⁸ 'An xi xít̄a isò'nde 'mì-na, be-ná nga mìkiì ndaà tjín kjoaq xi tijin yijo-na. Mejèn-na nga ndaà s'iaàn, t̄anga mìkiì sakó-na kó s'ín s'iaàn kjoaq xi ndaà tjín. ¹⁹ K'ē nga mejèn-na ndaà s'iaàn, mìkiì sìkitasoàn; tà saá koi sìkitasoàn kjoaq xi ch'o tjín xi majin-na nga koaq

s'iaàn. ²⁰ K'è nga k'oas'ín sìkitasoàn kjoaq xi ch'o tjín xi majìn-na nga koaq s'iaàn, mìtsà 'an xi k'oq s'iaàn, jè kjoaq ts'è jé xi tijnajiìn-na xi k'oas'ín.

²¹ Jngòò kjoaq matsji-na nás'ín mejèn-na nga ndaà s'iaàn, tà saá tà koi sakó-na kjoaq xi ch'o tjín. ²² Xi ijìlin iníma-ná matsja-na it'aà ts'è Kjotíxoma-lá Nainá. ²³ Tanga tjín ìjngòò kjoaq xi tísíxájiìn yijo-ná xi mìkiù tsjá'nde-na nga ndaà s'iaàn; jè kjoaq ts'è jé kjaán-kjoò kjohítsjeèn-na xi mejèn-lá nga ndaà s'iaàn. Kjoaq ts'è jé xi tísíxájiìn yijo-ná síkijne-na nga ch'o s'iaàn.

²⁴ Imá xó-na 'an; ¿yá xi siìkíjnandeíí-na it'aà ts'è yijo jé-ná xi kjoabiyaà tjín-lá? ²⁵ Ndaà chjí-lá Nainá nga it'aà ts'è Ná'en-ná Jesucristo síkíjnandeíí-ná kjoaq ts'è jé.

Nga jñà 'én xi kòtìxan-nò nga 'an, ya ijìlin kjohítsjeèn-ná mejèn-na sìkitasoàn kjotíxoma-lá Nainá, tànga ya ijìlin yijo jé-ná, tà saá kjoaq ts'è jé sìkitasoàn.

8

Mé kjondaà xi sakó-ná k'è nga k'oas'ín titsanìjchá yijo-ná koni s'ín mejèn-lá Iníma Tsjeè-lá Nainá

¹ Tanga j'ndei, jñà xítä xi ya títsajnakjoòko Cristo, mì tì mé kjo'in sìnè-lá, jñà xítä xi mì k'oqá s'ín nchisíjchá yijo-lá koni tjín jé xi sijé yijo-lá; tà saá k'oqá s'ín nchisíjchá yijo-lá koni s'ín mejèn-lá Iníma Tsjeè-lá Nainá. ² Jé nga'ñó-lá Iníma Tsjeè-lá Nainá xi síkítsajnakon-ná nga ya títsajnakjoòkoá Cristo; kó tijè-ne nga'ñó xi kisikítsajnandeíí-ná it'aà ts'è nga'ñó-lá kjoaq ts'è jé kó it'aà ts'è kjoabiyaà. ³ Kjotíxoma ts'è Moisés

mìkiì kichikjoaq-lä nga síkítasajnandejí-ná it'aà ts'e
jé, nga tsjìn-lä nga'ñó, koi kjoaq-lä nga jè yijo-ná
síjé jé xi tjín isò'nde. Tånga Nainá kichikjoaqá-lä nga
kisikasén Ki'ndí-lä koni jngoo xi xítä isò'nde xi yijo
kis'e-lä koni jñá xi xítä jé 'mì-ná. Ki'ndí-lä kitsjaà
kjotjò yijo-lä nga k'en xi kjoaq ts'e jé-ná. Nainá
k'oqá s'ín kis'iìn nga jngoo k'a kisikjehet'aà kjoaq ts'e
jé xi tjín-lä yijo-ná. ⁴ Nainá k'oqá s'ín kis'iìn mé-ne
nga it'aà tsaján kàtitasòn-ne jè kjoaq kixi xi ts'e
kjotíxoma, jñá xi mì k'oqá s'ín titsanijchá yijo-ná
koni tjín jé xi síjé yijo-ná, nga k'oqas'ín titsanijchá
yijo-ná koni s'ín mejèn-lä Inima Tsjeè-lä Nainá.

⁵ Jñà xítä xi k'oqá s'ín koni tjín xi síjé yijo-lä,
k'oqá tjín kjoaq xi nchisíkítseèn; tånga jñà xi k'oqá
s'ín koni s'ín tjín xi síjé Inima Tsjeè-lä Nainá,
k'oqá tjín kjoaq xi nchisíkítseèn. ⁶ Jñà xítä xi
k'oqas'ín nchisíkítseèn koni tjín xi mejèn-lä yijo-lä,
kjoaqbiyaà tjín-lä. Tånga jñà xítä xi k'oqas'ín
nchisíkítseèn koni s'ín mejèn-lä Inima Tsjeè-lä
Nainá, tjín-lä kjoaqbinachon kó kjoaq'nchán. ⁷ Xítä
xi tà koi kjoaq nchisíkítseèn koni tjín kjoaq ch'o
xi síjé yijo-lä, kondrä ts'e Nainá-né koií kjoaq-lä
nga mìkiì sítasòn kó mìkiì chíkjoaq-lä nga sítasòn
kjotíxoma-lä Nainá. ⁸ Jñà xítä xi k'oqas'ín s'ín koni
tjín xi síjé yijo-lä, mìkiì ma-lä s'ín koni s'ín sasén-lä
Nainá.

⁹ Tånga jñò, mì tì k'oqá 'nè-nò koni tjín xi
síjé yijo-nò; k'oqá s'ín titsa'nè koni tjín xi síjé
Inima Tsjeè-lä Nainá, nga jé týnjaijn inima tsajón
Inima Tsjeè-lä Nainá. Jñà xítä xi tsjìn-lä Inima
Tsjeè-lä Nainá xi kitsjaà Cristo, mitsà xítä ts'e
Cristo. ¹⁰ Tånga tsà yaá týnjaijn inima tsajón
Cristo, inima tsajón týnakon-né nga xítä kixi

'mì-nò nga nguixkòn Nainá, nàs'ín k'oas'ín tjínè-là nga kiyá yijo-nò xi kjoaq ts'e jé. ¹¹ Jè Nainá xi kisikjaáya-là Jesucristo it'aà ts'e kjoabiyaà, tsà ya tijnajiìn iníma-nò jè Iníma Tsjeè-là, k'oaa tis'ín sìlkítsajnakon jingoò k'a yijo-nò xi kjoaq ts'e kjoabiyaà it'aà ts'e nga'ñó-là Iníma Tsjeè-là Nainá xi tijnajiìn iníma tsajòn.

¹² K'oaa ma-ne, jñá xi 'ndseeé chibá, tijna jingoò xi tjínè-ná nga sikitason-lá, tanga mìtsà jè yijo-ná sikitason-lá; mì tì kii k'oas'ín s'en-ná koni tjín kjoaq ch'o xi sijé yijo-ná. ¹³ Tsà tákó k'oaa s'ín s'en nga ya onguít'aà-là kjoaq xi ch'o mejèn-là yijo-nò, kiyá-nò. Tanga tsà koi'nde-là Iníma Tsjeè-là Nainá nga jingoò k'a sìlkijne-là kjoaq xi ch'o mejèn-là yijo-nò, kitsajnakon-nò.

¹⁴ Jñà xítä xi jè Iníma Tsjeè-là Nainá okó-là ndiyá, jñà-né xi ixti-là Nainá 'mì. ¹⁵ Jè Iníma Tsjeè xi kitsjaà-nò Nainá mìtsà taxki iníma imá xi kjo'ñó s'ín-nò koni jingoò chi'nda xi ts'e jé nga ma-là bíkkón-nò; ta saá jè Iníma xi kitsjaà-ná Nainá skoétjò-ná nga ixti-là komáá, tijè-ne Iníma Tsjeè-là Nainá bénójmíya-ná nga ma nokjoà-lá Nainá nga Ndí Apa 'mì-lá. ¹⁶ Jè Iníma Tsjeè-là Nainá tsjá kixi-là 'én iníma tsaján nga ixti-là Nainá 'mì-ná. ¹⁷ K'e nga jye ixti-là maá, tikoaa tsaján-ná kjoetjò-là Nainá xi jye k'oas'ín kitsjaà tso'ba nga tsjá-ná; tañaá tjoékjoò-ná kó Cristo nga tikoaa kó jè titsaníkjiaán kjo'in mé-ne nga jeya kitsajnakon-ná Cristo.

¹⁸ 'An, k'oaa xan nga kixi kjoaq, koni tjín kjo'in xi titsaníkjiaán i'ndeí mìkiì mangásòn koni tjín kjoajeya-là Nainá xi s'e-ná k'e nga komá iskan. ¹⁹ Jñà tsojmì xi Nainá tsibíndaà, 'ñó nchikoña kjoaq

nga mejèn-lə skoe nächrjein k'ē nga Nainá jngòò k'a ndaà kókò kó kjoàn xi ixti-lə ma. ²⁰ Jñà tsojmì xi tsibíndaà Nainá, jngòò k'a its'oòn-jìùn koni s'ín tjínè-lə nga kochjeén nga sə ítjòn; mitsà kjotsja ts'e isò'nde nga k'oqás'ín komàt'in; koi-né nga jè Nainá k'oqá s'ín kiskoösòn-lə; tānga i'ndei jñà xi tsibíndaà Nainá nchikoñaá-lə ²¹ nga kjoíí nächrjein k'ē nga tikoá kítsajnandeijí xi tsibíndaà Nainá nga mì tì kùi kits'ón-jìùn-ne; Nainá jeya siìlkitsajnandeijí ijngòò k'a-ne koni s'ín siìlkó ixti-lə. ²² 'Ya-ná ngats'iì xi Nainá tsibíndaà, skanda i'ndei, nchitsiné-né, kjo'in nchisíkjeiín koni jngòò chjoón xi ki'ndí tí'beé. ²³ Mitsà tà koi xi tjín isò'nde xi tsiné; tikoá jñá xi jye tjín-ná Iníma Tsjeeè-lə Nainá koni jngòò kjondaà xi tjen kitjoé ítjòn-ná, tikoá tsiné-ná nga kjo'in titsanìkjiaán nga titsachiñá-lá nga 'ñó mejèn-ná nga skoétjò-ná Nainá nga jngòò k'a ya kítsajnakooqá koni ixti-lə maá; yijo-ná kíjnandeijí-ne it'aà ts'e kjoá xi síkits'ón-ná. ²⁴ Nga jye titsajnandiaá, i'ndei jè titsachiñá-lá nga jngòò k'a kàtitasòn. Tānga tsà tsejèn tijna xi chiñá-lá mìkiì ma chiñá-lá. ¿Yá xi koña-lə xi tsejèn tijna? ²⁵ Tānga tsà jè chiñá-lá xi mìkiì tsejèn tijna, tañi tañi chíñakjoá-lá.

²⁶ K'oqá tis'ín s'ín jè Iníma Tsjeeè-lə Nainá k'ē nga indaajiùn tjín iníma-ná síchját'aà-ná. K'ē nga mìkiì ma-ná kó s'ín sijét'aà-lá Nainá k'ē nga bítsi'ba-lá, tijè-ne Iníma Tsjeeè-lə Nainá bítsi'batjì-ná, njímé 'én xi tsejèn chja, ni itsé fiya-ná kó tsòya-ne. ²⁷ Jè Nainá xi ma-lə bíxkejiùn iníma-ná, tijìùn-lə mé xi bítsjeèn-lə jè Iníma Tsjeeè-lə. K'ē nga bítsi'batjì xita tsjeeè-lə Nainá k'oqá s'ín sijét'aà-lə koni s'ín mejèn-lə Nainá.

*Nímé xi kōma kōchrjet'aàxìn-ná kjoatjòcha-la
Nainá xi jye tjín-ná it'aà ts'e Cristo Jesús*

28 Tíjiìn-ná nga it'aà ts'e jñà xítä xi tjòkeè beè Nainá, ngats'iì kjoä xi mat'in, Nainá k'oäá s'ín síkjeén xi kjöndaà ts'e xítä. K'oäá s'ín síkó jñà xítä xi xó jè kiìchjä-lä koni s'ín mejèn-lä, **29** jñà xítä xi jye tíjiìn-lä nga tísä tåts'en-lä kjoä nga ixti-lä koma; tíkoäá k'oäá s'ín kiskoösòn-lä nga ngásòn kjoàn kōma koni kji Ki'ndí-lä mé-ne nga jè Cristo Ki'ndítjòn kōma koä kjin kōma xítä xíkjín xi 'ndse. **30** Nainá nga k'oä's'ín kiskoösòn-lä it'aà ts'e xítä koi, tíkoäá xó kiìchjä-la, jñà xi xó kiìchjä-la tíkoäá kixíjí kisikítsajna, jñà xi kixíjí kisikítsajna tíkoäá jeya kisikítsajna.

31 ¿Mé xi kixoán it'aà ts'e kjoä koi? Nga Nainá tíjnakö-ná, nijngoò xítä kondrä-ná siìkjine-ná. **32** Nainá mìkiì 'on komà-lä, nga kitsjaà kjotjò Ki'ndí-la it'aà tsaján ngats'iaá skanda kjoäbiyaà. ¿A mìtsà tíkoä tsjá kjotjò-ná ngayije nga kó Cristo? **33** ¿Yá xi kōma kohòngui-ná jñá xi Nainá xó jaàjiìn-ná? Mì yá xi kōma kohòngui-ná nga jé Nainá jye kixíjí kisikítsajna-ná. **34** ¿Yá xi koií'nè-ná kjo'in? Nga jé Cristo Jesús k'en ngajo-ná, tíkoä jaáya-lä kjoä ts'e kjoäbiyaà. Yaá tíjna it'aà kixíjä Nainá nga tibítsi'batjì-ná. **35** ¿Yá xi kochrjet'aàxìn-ná kjoatjòcha-lä Cristo? ¿A kjo'in-né? ¿O xi kjoäba-ne? ¿O xi jè-né nga ongatjíngui-ná xítä? ¿O xi kjoä ts'e kjinchrá-ne? ¿O xi koií-né nga tsjín-ná nikje xi chíkjá? ¿O xi jè kjoä xi xkón tjín? ¿O xi jè kjoä biyaà nga xítä sík'en-ná? Majin, nímé kjoä-ne. **36** K'oäá s'ín tichjä Xojon-lä Nainá nga tsò:

Xi kjoä tsjii kjit'aà nàchrjein tjín kjoxkón nga

k_{iyá-jen},
k'o_{aqá} s'ín týatakòn-naj_{en} koni orrè xi týnandaà nga
k_{iyá}.

³⁷ T_{ang}a it'aà ts'e ngats'iì kjo_{aq} koi, jye tsato
tit_san_íkijne-lá xi it'aà ts'e Cristo xi kjòtsjakeè-ná.

³⁸ K'o_{aqá} s'ín týngooò takoán nga nijngooò kjo_{aq} xi
koma kochrjet'aàxìn-ná xi kjoatjòcha-lá Nainá, ni
jè kjo_{aq} biyaà, ni kjoabinachon, ni àkjale, ni jñá
nga'ñó xi tjín isò'nde ni jñá xi tjín ijiùn isén, ni jñá
kjo_{aq} xi tjín nàchrjein i'ndeí, ni jñá kjo_{aq} xi koma
nàchrjein xi sà nchrobá, ³⁹ ni jè xi isà 'nga, ni jè xi
isà n_{ang}a, ni_{ta} mé tsojmì xi Nainá tsibíndaà, n_{imé}
xi koma kochrjet'aàxìn-ná kjoatjòcha-lá Nainá xi
jye tjín-ná it'aà ts'e Cristo Jesús xi N_a'èn-ná.

9

*Mé-ne mìkiì ijchòtjingui-lá kjo_{aq} kixi-la Nainá jñá
xit_a Israel xi xó jajàiùn-ne*

¹ Okixií xi xan it'aà ts'e Cristo; mì 'én ndiso chjà;
jè In_{im}à Tsjee-lá Nainá s_íkíchiya-lá kjo_{ohítsjeèn-ná}
nga tsjá 'én it'aà ts'an, ² nga k_{ijit'aà} nàchrjein ba
tjín-ná ko_{aq} 'on ma-lá in_{im}à-ná, ³ it'aà ts'e jñá x_{it}
'ndse xi xingui_{aq} ma koi-né nga 'ñó matsjake.
'Ñó mejèn-na nga kàtasakó-lá kjondaà. Skanda
komaá-lá kósit'aàxìn-lá Cristo tsà k'o_{qas}'ín sàkò-lá
kjondaà jñá x_{it} xingui_{aq} xi ts'e naxandá Israel,
tanga mìkiì tjí'nde-na nga kos'ín s'iaàn. ⁴ Nga
jñá x_{it} Israel, jè Nainá kiskoétjò nga ixti-lá ma,
ko_q y_{aq}á ki'ya-lá kjoajeya-lá Nainá, ko_q kitjoé-lá jñá
kjo_{aq} xi tsibíndaàjiùn-ko, t_{ik}ko_q kitjoé-lá kjo_{otíxoma-lá}
Moisés, ko_q kitjoé-lá okixi_q kós'ín skoexkón Nainá,
ko_q kitjoé-lá 'én koni s'ín kitsjaà-lá tso'ba Nainá.

⁵ Jñà xítá Israel yaá inchrobát'aà-ne ts'e xi 'ñó xítá jchíngá kjìln xi Nainá xó jaàjiìn-ne. Jè Cristo [xi xó kisikasén-ne Nainá] nga xítá isò'nde komà, yaá inchrobát'aà-ne jt'aà ts'e xítá jchíngá koi. Jè Cristo xi Nainá; jè otíxoma yije-lá kjoá; jeya kàtijna nítá kjé-ne. K'oás'ín kàtama.

⁶ [Nga mìtsà mokjeiín-lá ngats'iì xítá Israel], mìtsà koi kjoá-lá nga jè 'én-lá Nainá mìkiì bitasòn. Koi-né nga jt'aà ts'e Nainá, mìtsà ngats'iì xítá xi ya nchrobát'aà-ne tje-lá Israel nga nguì kixí kjoá nga ya chja-ne. ⁷ Nas'ín ya tjen-lá jt'aà ts'e Abraham, mìtsà ngats'iì nga kitjoé-lá kjöndaà nga ixti-lá ma. Nga k'oáá tsò Xojon-lá Nainá: "Jñà xítá tje-lé, yaá kjinchrobà-ne jt'aà ts'e Isaac." ⁸ Kjoá koi, k'oáá tsöya-ne, nga jñà ixti-lá Nainá, mìtsà jè xi chjí-lá yá ts'e tje xi nchrobát'aà-ne. Ta jñà-né xi ixti-lá Nainá ma jñà xi jye k'oás'ín kitsjaà tso'ba Nainá nga ixti-lá komá. Tà jñá-né xi k'oás'ín oxkit'aà nga kixí kjoá nga nguì tje-lá Abraham ma. ⁹ Nga jè 'én xi Nainá kitsjaà-lá tso'ba Abraham, k'oáá tsò: "Jè nó xi sá nchrobá kjoíí ijngoò k'a-na; jè Sara, ki'ndí s'e jngoo-lá."

¹⁰ Mìtsà ta jñá kjoá koi xi komà. Tikoáá jè Rebeca kis'e-lá ixti'ñó xi ts'e Isaac, jè xi xítá jchíngá-ná ma. ¹¹ Nainá k'oáá s'ín kitsjaà tso'ba k'e nga tijk'eè ts'iìn jñà ixti'ñó nga tijk'eè kù 'ya-lá mé kjoá xi s'iin, a jè xi ndaà tjín, o jè xi mìkiì ndaà tjín. K'oáá s'ín kjòkixi nga Nainá tjí'nde-lá nga kjoáájiìn xítá koni s'ín jye tjíndaà-lá nga kichjá-lá jñà xítá xi jè mejèn-lá. Mìtsà kindá s'ín mé xi jye kis'iìn xítá. ¹² Nainá k'oáá kitsò-lá Rebeca: "Jè ti-lé xi jts'ín ítjòn, chí'nda-lá komá jè xi iskan jts'ín." ¹³ K'oáá s'ín tichjá Xojon-lá

Nainá nga tsò: “Jè Jacob kjòtsjakeè-ná, kó jè Esaú kòjtikeè-ná.”

¹⁴ ¿Mé xi kixoán? Nainá, ¿a mìtsà kjoaq kixí xi s'ín? Majin, mì k'oqá s'ín tjín. ¹⁵ Nainá k'oqá kitsò-lá Moisés: “Kohimakeè-ná xi 'an mejèn-ná nga kohimakeè, skoehimá-ná jè xi mejèn-ná nga skoehimá.” ¹⁶ K'oqá s'ín tjín kjoaq koi, mìtsà koi nga jñá mejèn-ná nga s'e-ná, ni mìtsà koi nga 'ñó binchaàtsjiaá; jè Nainá tsjá-lá kjondaà-lá jñá xítá xi jè mejèn-lá mahimakeè. ¹⁷ K'oqá s'ín tichja Xojon-lá Nainá nga kitsò-lá Faraón: “Koií k'oqas'ín kisikíjna-lé nga xítaxá tijni ya naxandá Egipto mé-ne nga it'aà tsiji kokoaà nga'ñó-ná tikoaq skoexkon-na xítá nga títsta isò'nde.” ¹⁸ K'oqá s'ín s'ín Nainá, tjín-lá kjohimatakòn it'aà ts'e xítá xi jè mejèn-lá; tikoaq ma-lá sítájaàjiùn iníma-lá xítá xi jè mejèn-lá nga kàtasítájaàjiùn iníma-lá.

¹⁹ Tanga tsà ji k'oq k'oín-ná: “Tsà k'oqas'ín s'ín Nainá, ¿mé-ne jé bínè-lá jñá xítá?, nga ni yá xítá xi koma kondrá kjoí-lá koni s'ín mejèn-lá jè.” ²⁰ Tanga ji, xi taxkí xítá-né, ¿yá-né ji, nga Nainá otíkjoòkoi? Jngòò tijí xi xó kisindaà-ne, ¿a komaá kitso-lá jè xi tsibindaà: “Mé-ne k'oqas'ín tsibindaà-ná?” ²¹ ¿A mì tijínde-la jè xi ma-lá bindaà tijí ni'nde nga tijé-ne ndási kojindaà jngòò-ne tijí xi tà k'e mochjeén k'e nga tjín s'eí koaq kojindaà jngòò xi nàchrjein nchijòn mochjeén?

²² Tsà Nainá mejèn-lá tsakó kjoajti-lá ko nga'ñó-lá, ¿a ch'o tjín nga kiskoòñà kjoaq it'aà ts'e xítá xi tjoé-lá kjo'in kó xi tjínè-lá nga kjoehesòn? ²³ Mìtsà ch'o tjín; nga koií k'oqas'ín kis'iìn-ne mé-ne nga ma tsakó kjoajeya-lá xi it'aà tsaján

nga kjòhimakeè-ná. Nga jè tsibítsajnandaà-ná skanda t̄is̄a kjòtseé, mé-ne t̄ikoá s'ē-ná kjoajeya-la.

²⁴ Nainá k'oqáá s'ín xó kiichjá-ná. Tjín x̄ita xi ya itjokàjiùn ts'ē x̄ita judío; t̄ikoáá tjín x̄ita xi ya itjokàjiùn ts'ē xi t̄axkí x̄ita xi mìtsà x̄ita judío.

²⁵ K'oqáá s'ín tichjá xojon-la Oseas x̄ita xi kiichjá ngajo-la Nainá nga tsò:

Jè xi mìtsà naxandá-ná ma nga sa ítjòn, naxandá ts'aán komá;

jè xi mì tjokeè kijtseè nga sa ítjòn, tjokeè skoeè.

²⁶ Ti ya-ne i'nde ñánda oki'mì-nò:

“Mìtsà naxandá ts'an xan-nò”,

“ixti-la Nainá xi t̄ijnakon” k'oín-nò.

²⁷ Isaías, x̄ita xi kiichjaya ngajo-la Nainá, k'oqáá t̄i tsò it'aà ts'e naxandá Israel: “Nas'ín kjín jchán ma-ne ixti-la koni tsomì ts'ē ndáchikon, tà chiba ma-ne xi kitjokàjiùn kjo'in. ²⁸ Nga jè Na'èn-ná nitoón siikitasòn jè kjoakixi-la xi jye jè kitsjaà koni s'ín tjínè-la jñà x̄ita nga t̄ijtsa isò'nde.” ²⁹ Koni s'ín kitsò Isaías nga t̄is̄a ítjòn:

Jè Na'èn-ná, xi tse nga'ñó tjín-la,

tsà mìkiù kisikiningui chiba-ne tje-ná,

jyeé-la kisikjehesòn yije-ná

koni kisiko naxandá Sodoma ko naxandá Gomorra.

³⁰ ¿Mé xi kixoán? Jñà xi mìtsà x̄ita judío, xi mìkiù fitjingui-la kjoá kixi, i'ndeí, jyeé x̄ita kixi-né nga nguixkon Nainá tà koií kjoa-la nga mok-jeiín-la it'aà ts'e Nainá. ³¹ T̄anga jñà x̄ita Israel xi fitjingui-la Kjotíxoma-la Moisés nga nchihótsji nga kixi kítsajna nguixkon Nainá mìkiù ijchòtjingui-la. ³² ¿Mé-ne nga k'oqás'ín komà-ne? Koií kjoá-la nga mìkiù mokjeiín-la it'aà ts'e Nainá. Tà k'oqáá s'ín

'ñó tsohót'aàhikon nga ndaaà tjín kjoaq xi kis'iìn it'aà ts'e Kjotíxoma. K'oqá ma-ne [k'e nga j'ìì Cristo] yaá kisatíngui koni jngòò Ndajø xi kijnahikòn. ³³ Xojon-lä Nainá k'oqá s'ín tichjä [it'aà ts'e Cristo] nga tsò:

Ya nindoò Sión kijnaá jngoaá ndajø xi kíjnahikòn, jngòò Ndajø xi satíngui xítä, tænga jè xi kókjeiín-lä it'aà ts'e Ndajø jè mìkiù kosobà-lä.

10

*Mé xi s'eén nga kitsajnandeíí-ná xi kjoaq ts'e jé-ná
nga kixi kitsajnaá nguixkön Nainá*

¹ Jñò ndí 'ndse, xi nguì okixi, koií xi 'ñó mejèn-lä iníma-nä ko xi 'ñó sijét'aà-lä Nainá it'aà ts'e naxandá Israel, nga kàtìtsajnandeíí kjoaq ts'e jé-lä. ² 'An be kixi-ná nga 'ñó mejèn-lä nga ndaaà skoexkón Nainá jñà xítä Israel, tænga mìkiù mangásòn kjohítsjeèn-lä koni s'ín tjín jè kjohítsjeèn xi nguì kixi tjín. ³ Nga mìkiù fahas'en-jüin-lä nga tà jngòò jè Nainá xi ma-lä kixi sìkítsajna xítä. Tà jè xi mejèn-lä nga tà jñà kixi sìkítsajna yijo-lä. Majìn-lä kjoé xi okixi-lä Nainá xi ma-lä kixi sìkíjna-ná. ⁴ Nga jè Cristo kisikjehet'aà kjoaq ts'e kjotíxoma mé-ne nga s'e-lä kjoaq kixi ngats'iì xítä xi mokjeiín-lä it'aà ts'e Nainá.

⁵ Jè Moisés, k'oqá s'ín kiskiù it'aà ts'e xítä xi mejèn-lä kixi kítsajna it'aà ts'e kjotíxoma nga tsò: “Jè xítä xi sìkítasòn kjotíxoma, it'aà ts'eé kjotíxoma kíjnakon-ne.” ⁶ Tænga it'aà ts'e xítä xi kixi kitsajna k'e nga mokjeiín-lä, k'oqá tsò: “Kì k'oqá tsò iníma-lë: ¿Yá xi kjimijìn ngajmiì?” ('Én koi

tsòyaá-ne nga mejèn-lä kjinchrobàjen-kö Cristo.) ⁷ Kó, kì k'oqá tsò iníma-lè: “¿Yá xi ma kojìs'en-jiìn j'nde ñánda nchisíkjeiín kjö'in jñà mik'en?” ('Én koi tsòyaá-ne nga mejèn-lä skímìl'nga ijngoò k'a-ne Cristo ya ijiìn-lä mik'en.) ⁸ Tånga, ¿kó tsò-ìsa 'én-lä Moisés? Tsò-ne: “Chrañàt'aà tijna-lè jè 'én, yaá tijna'a ndsöboi, yaá tijna jìn iníma-lè.” K'oqá tsò 'én xi 'an chjaya xi mochjeén nga kokjeiín-ná. ⁹ Tsà ndsöboi kénojmí-ne nga Jesucristo, jè xi Na'èn-ná, koä tsà ko iníma-lè kokjeiín-lè nga Nainá kisikjaáya-lä it'aà ts'e kjoabiyaà, kijnandeíi-né xi kjoä ts'e jé-lè. ¹⁰ Nga koó iníma-ná mokjeiín-ná mé-ne nga kixi kitsajnaá nguixkòn Nainá tikoä koó ndsöbaá bënojmíá nga Jesucristo, jè xi Na'èn-ná, mé-ne nga koma kitsajnandeíi-ná xi kjoä ts'e jé-ná.

¹¹ K'oas'ín tichjà Xojon-lä Nainá nga tsò: “Ngats'iì xi kokjeiín-lä it'aà ts'e Cristo mìkiì kosobà-lä.” ¹² Jñà xítä judío ko xi mìtsà xítä judío, tà ngásòn-né xi it'aà ts'e Nainá; nga tijè-ne Cristo xi Na'èn tsò-lä ngats'iì xítä. Jè kjondaà xi 'ñó tse tjín-lä Cristo, jè tsjá-lä ngats'iì xítä xi chjat'aà-lä. ¹³ Nga k'oqá ti tsò Xojon-lä Nainá: “Ngats'iì xítä xi kichjat'aà-lä Na'èn-ná, kítsajnandeíi-né xi kjoä ts'e jé-lä.” ¹⁴ Tånga mìkiì koma kichjat'aà-lä Cristo jè xítä xi k'eeè kì mokjeiín-lä. Koä mìkiì kokjeiín-lä xítä xi k'eeè mé 'én 'nchré it'aà ts'e Cristo. ¹⁵ Koä jè xítä xi keènojmí-lä it'aà ts'e Cristo. K'oas'ín tij't'aà xojon: “Mé tà ndaa-ne nga k'oas'ín binchimasòn jñà xítä xi chjaya 'én ndaa-lä Nainá

xi kjoaq ts'ē Cristo xi ts'ē kjoaq'nchán.”

¹⁶ T̄anga m̄tsà t̄ ngats'iì x̄ita Israel kis̄ikitasòn j̄e 'én ndaà-l̄ Nainá xi kiì'nchré. Nga j̄e Isaías x̄ita xi kiìchja ngajo-l̄ Nainá, k'oqá kitsò: “Na'èn, ɔyá xi kòkjeiín-l̄ 'én xi jin kinokjoàya-jen?” ¹⁷ K'oqá ma-ne, k'ē nga mokjeiín-ná, yaqá nchrobát'aà-ne k'ē nga na'yá-lá 'én. K'oqá jñà 'én xi na'yá, 'én ndaà-l̄ Nainá xi kjoaq ts'ē Cristo-né.

¹⁸ T̄anga, k'oqá xan: ¿A m̄tsà kiì'nchré x̄ita Israel j̄e 'én ndaà-l̄ Nainá? Jon, kiì'nchré-né. Nga k'oqá tsò j̄e Xojon-l̄ Nainá:

Kijndà isò'nde jyeé tsabísòn 'én-l̄.

Jyeé ijchò skanda ñánda fehet'aà-ne nanguí.

¹⁹ T̄ikoqá xan-ná: jñà x̄ita Israel, ¿a mì kisijiín-l̄ kjoaq koi? Kisijiín-l̄. J̄e xi tíjna ítjòn, k'oqá kitsò Moisés:

'An, k'oqá s'ín s'iaàn nga kàtachinicha jñò jngòò naxandá xi m̄tsà naxandá ts'ān xan-l̄.

Kàtamajticha it'aà ts'e naxandá xi chiba kjohítsjeèn tjín-l̄.

²⁰ T̄ikoqá Isaías 'ñó ts'i'beé-l̄ ikon nga kiìchja 'én-l̄ Nainá nga kitsò:

Kisakò-l̄ jñà x̄ita xi mìkiì 'ān tsohótsji-na.

Tsakó-l̄ kjondaà-na jñà x̄ita xi mìkiì 'ān kiskònanguuya-na.

²¹ T̄anga j̄e Isaías k'oqá s'ín kiskiì it'aà ts'e x̄ita Israel koni s'ín kitsò Nainá: “Nàchrjein nchijòn tsijmee-l̄ ndsaa nga kichjà'nchré-l̄ jngòò naxandá xi kondrà kiì-l̄ 'én-nä nga mì kì kis̄ikitasòn.”

11

Kjohimatakòn xi tjín-lä Nainá it'aà ts'ë naxandá Israel

¹ 'Aán kjònanguia, jè Nainá, ¿a kitsjeiìn takòn naxandá-lä Israel? Majìn, mì k'oqá s'ín tjín. 'An, tikoqá xítä Israel-ná, tje-läá ma Abraham, xítä xinguiqá ma xi ya nchrobát'aà-ne ts'ë Benjamín.

² Nainá mìtsà tsachrjekàngui naxandá-lä nga jye tíjiìn-lä nga tísä tats'en-lä kjoqá nga ixti-lä komá. ¿A mì tíjiìn-nò koni tsò Xojon-lä Nainá it'aà ts'ë Elías nga k'oqas'ín chjat'aà-lä Nainá xi kondrä ts'ë Israel? Tsò: ³ “Na'ën, jñà xítä-lè xi kiichjä ngajo-lè, jyeé kisik'en xítä, koqá jñà i'nde tsjeeè-lè jyeé kisikits'óna; tà 'an tajngoò tijnäa ìsa, tikoqá mejèn-lä siik'en-na.”

⁴ Tånga k'oqá tsò 'én xi tsjá Nainá: “Majìn, mìtsà tà ji tajngoò tijni. Itoò jmiì ma-ne xítä xi 'an tit'sajnatjò-na xi kj'eè tsà ya bincha-xkó'nchit'aà-lä xkósòn-lä Baal.” ⁵ Nächrjein i'ndeij tákó k'oqá s'ín ma, tjín ìsa xítä Israel xi tit'sajnatjò-lä Nainá xi xó jaàjiìn-ne xi kjondaà ts'ë. ⁶ Tsà tà kjondaà ts'eé Nainá nga k'oqas'ín jaàjiìn xítä, tsòyaá-ne mìtsà koi kjoq-lä kjondaà xi kis'iìn. Tånga tsà koií kjoq-lä kjondaà xi kis'iìn, mì-la tsà ti kjondaà-lä Nainá kjochjeén-ne nga kitjaàjiìn xítä.

⁷ ¿Kó s'ín tjín kjoqá? Tsòyaá-ne nga kjín xítä Israel mìkiù ijchòtjingui-lä jè kjoqá xi tsohotjsi. Tånga kis'e i'nga xítä xi xó jaàjiìn-ne Nainá xi jye ijchòtjingui-lä. Jñà xítä xi i'nga, 'ñó kjótájaàjiìn iníma-lä. ⁸ K'oqá s'ín tjít'aà Xojon-lä Nainá nga tsò: “Nainá, kitsjaà-lä nga kisiññòjiìn iníma-lä; jñà xkön mìkiù tsejèn-lä, ko líká-lä, mìkiù 'nchré skanda

nachrjein j'ndeij." ⁹ Jè xítaxá ítjòn David k'oqá ti kitsò:

Jè s'eí xi ochrje, tijé kàtama-ne ch'an nga kàtakaàngui, kàtasiya'ñó na'ya,
kō tijñá kàtasatíngui-ne mé-ne nga kàtas'e-lä kjō'in.
¹⁰ Kàtasichjoà xkon mé-ne nga mìkiù kotsejèn-lä
nga kjit'aà nachrjein kàtamatsit'in íts'in.

¹¹ 'An kjònangui-ná, ¿a jngòò k'a chixòt'aà nangui jñà xítä Israel k'e nga kisatèngui? Majìn. Mì k'oqá s'in tjín kjoaq. Jè kjoaq-lä nga mìkiù kisikitasòn jñà xítä Israel, jñà kitjoé-lä xi mìtsà xítä judío nga tsibitsajnandejí xi kjoaq ts'e jé-lä. K'oqá s'in komà mé-ne nga jñà xítä judío kàtachini-ne it'aà ts'e kjondaà-lä Nainá. ¹² Tsà jñà xítä isò'nde kisakò-lä kjoanchiná-lä Nainá k'e nga jñà xítä judío mìkiù kisikitasòn-lä Nainá kō kisichijà kjondaà-lä, ìsaá ta 'ñó ndaà s'e-lä kjoaq machikon-t'in jè isò'nde k'e nga jñà xítä judío ijngòò k'a skoé j'nde-lä ya nguixkon Nainá.

¹³ Jñò chjàkò-nò xi mìtsà xítä judío mì-nò. 'An kisikáya-na nga 'an kichjàjiùn-lä jñà xi mìtsà xítä judío. 'An beèxkón-ná xá xi kits'iì-na. ¹⁴ Tsà koií nachrjein-lä kochiníi i'nga xítä xinguiqa mé-ne nga tikoaq koma kitsajnandejí-ne xi kjoaq ts'e jé-lä. ¹⁵ Tsà jñà xítä isò'nde kisakò-lä kjoaq'nchán it'aà ts'e Nainá k'e nga jñà xítä judío itjokàngui, ìsaá tse kjondaà sákò-lä jñá xítä judío k'e nga skoétjò ijngòò k'a-ne Nainá. Skanda k'oqá s'in komat'in koni jngòò xítä xi jye k'en kō kjoaqáya-lä it'aà ts'e kjoaqbiyaà. ¹⁶ Tsà tsjee è nijñó xi sindaaà ítjòn nga kongatsja Nainá, tikoaqá tsjee è-né na'yø xi kochjeén nga sindaa à nijñó k'e nga koma iskan. Tsà tsjee è it'aà ts'e Nainá j'ma-lä ya, jñà chrja-lä tikoaqá tsjee è-né.

¹⁷ Jñà xítá Israel, k'oqá s'ín ngaya-lá koni jngò olivo ndaà xi kitílt'aà chrja-lá, koá ngají k'oqá s'ín ngaya-lá koni chrja-lá yá olivo ijíin ijñá nga ya kisikjoòkoíi ya ngajo-lá chrja-lá yá olivo ndaà; k'oqá ma-ne nga ya tichjóí jè nga'ñó-lá i'ma-lá yá olivo ndaà. ¹⁸ Kì 'nga níkíjni yijo-lé nga ya titsákjoòkoíi chrja-lá yá olivo ndaà. Tikitsjiìn nga tà kisikjoòko-nè; mìtsà ji 'biì-lá nga'ñó jñà i'ma-lá yá olivo ndaà, tà saà ji tsjá-lé nga'ñó jñà i'ma-lá yá olivo ndaà.

¹⁹ Ji, kì k'oqá si: "Kitiít'aà chrja-lá yá olivo ndaà, nga 'an kisikjoòkoqa." ²⁰ Tikitsjiìn koií kjoqá-lá nga mikií mokjeiín-lá nga kitílt'aà-ne. Tanga ji koií kjoqá-lá nga mokjeiín-lé nga ya tijnat'eii. Kì 'ngaá beè-lá takoin, tjskón-lá Nainá. ²¹ Nainá, tsà mikií kitsjaà'nde-lá jñà chrja-lá jè yá olivo ndaà nga ya kijnakjoòko tikoqá ngají tsà mì tì kiù mokjeiín-lé mì tì kìi tsjá'nde-lé nga ya kijnakjoòkoíi. ²² Chítsejèn-lá Nainá, 'ñó ndaà xítá tanga tikoqá jè xi mejèn-lá nga ndaà kítasòn 'én xi chja. Mikií beè imá jñà xítá xi chinchat'aaxin-lá Nainá. Tanga it'aà tsiji títsjá-lé kjondaà. Tà jè xi mochjeéng nga k'oqás'ín kijni koni s'ín tjín kjondaà xi kitsjaà-lé. Tsà majin tikoqá kotet'aà-lé koni jngò chrja-lá yá. ²³ Jñà xítá judío xi chrja-lá yá xi kitílt'aà, tsà kókjeliín ijngoo k'a-lá, komáá sincháya-ne i'nde-lá, nga Nainá tjín-lá nga'ñó, komáá kikjoò ijngoo k'a-ne. ²⁴ Ji, nga ya kitílt'aà-ne jñà yá olivo ijíin ijñá koá kisikjoòkoíi yá olivo ndaà nás'ín mikií ya ok'in-lé. Isqá tà ndaà ok'in-lá nga jñà chrja-lá yá olivo xi xó kitjaàjiìn-ne nga sincháya ijngoo k'a-ne i'nde-lá xi tijè-ne yijo-lá yá!

25 'Ndsè, mejèn-nā nga ndaà kàtasijiìn-nò kjoaq'ma koi koni s'ín tjíndaà-là Nainá mé-ne nga mì 'ñó chjine kinachrje yijo-nò. Jè kjoaq nga tjín i'nga xítà Israel xi kjótájaàjiìn iníma-là nga mìkiù mokjeiín-là, tå̄nga skanda k'ee kokjeiín-là k'e nga jye kokjeiín yije-là xi mìtsà xítà judío. **26** K'ë nga jye k'oqas'ín koma, ngats'iì xítà Israel kítsajnandeijí-né xi kjoaq ts'e jé-là, koni s'ín tichjá xojon nga tsò:

Yáá nindoò Sión kjinchrobà-ne xi ma-lā siìkítsajnandeijí xítà Israel xi kjoaq ts'e jé-là, jè xi kjoaqáxìn-là jé-là jñà xítà tje-là Jacob.

27 Jè kjoaq xi bindaàjiìn-koqa

k'e nga kjoaqáxìn-là jñà jé xi tjín-là.

28 Kjoaq ts'e 'én ndaà-là Nainá xi kjoaq ts'e Cristo, jñà xítà judío, kondrà-láá ma Nainá mé-ne jñò sakò-nò kjondaà. Tå̄nga jè kjoaq nga xó kitjaàjiìn-ne xítà koi, tákó matsjakeè Nainá nga jye kq'sín kits-jaà-là tso'ba jñà xítà jchínga kjiìn-là. **29** Nainá mìkiù faáxìn kjotjò xi tsjá, tikoaq mìkiù faáxìn 'én xi chjá-ná.

30 Jñò, k'oqá tjs'ín ki'nè nga sā kjótseé; mìkiù kinikitasòn-là Nainá, tå̄nga j'ndei jyeé kisakò-nò kjohimatakòn, koií ngatjì-là nga mìkiù kisikitasòn jñà xítà judío. **31** Nachrjein i'ndei jñà xítà judío mìkiù síkitasòn-là Nainá. Tå̄nga tà koi-né nga jè Nainá tjín-là kjohimatakòn xi it'aà tsajòn mé-ne jñà xítà koi tikoaqá s'e-là kjohimatakòn ts'e Nainá.

32 Nainá, k'oqá tsò nga ngats'iì xítà judío, ko xi mìtsà xítà judío, mìkiù síkitasòn-là nga jè xi mejèn-là Nainá nga ngásòn ngáya kohimakeè ngats'iì xítà.

33 ¡Mé tà 'ñó tse ma kjoanchiná xi tjín-là Nainá, ko 'ñó tse kjoachjine tjín-là ko kjohítsjeèn-là! Nijngoò xítà xi machiyà-là kós'ín kosòn-là k'e

nga bíndaàjiìn ko kós'ín tjín ndiyá-la. ³⁴ ¿Yá xi
beè kós'ín tjín kjohítsjeèn-la Nainá? Mì yá xi
koma-la sìlkíchiya-la Ná'en-ná. ³⁵ ¿Yá xítá xi
jè kisikíñá ítjòn-la xi mochjeén-la Nainá mé-ne
nga jè sìlkátji ngajo-la? ³⁶ It'aà ts'eé Nainá
nchrobát'aà-ne ngats'ìì tsojmì xi tjín, tikoá it'aà
ts'e-ne nga títsakon, ko k'oqá s'ín mochjeén nga
jeya kíjna.

Nainá, kàtas'e-la kjoajeya nítá mé nachrjein-ne.
K'oqás'ín kàtama.

12

*Mé xi s'een nga tsjeè sijchá yijo-ná koni s'ín
sasén-la Nainá*

¹ K'oqá ma-ne 'ndsè, nga tse kjohimatakòn tjín-la
Nainá xi it'aà tsaján, 'an bìtsi'bà-nò nga k'oqás'ín
tíngatsja yijo-nò it'aà ts'e Nainá koni jngoo kjotjò
xi tíjnakan, xi tsjeè tjín, xi ndaà sasén-la Nainá;
nga nguì ko iníma-nò ko kjohítsjeèn-nò jeya sìkjína
Nainá. ² Kì k'oqás'ín onguíko yijo-nò koni s'ín tjín
kjotíxoma-la isò'nde. Tixitseya kjohítsjeèn-nò nga
kàtatjìya-nò koni s'ín títsanìjchá yijo-nò mé-ne nga
jchá-nò mé xi mejèn-la Nainá it'aà tsajòn, jñà kjoá
xi ndaà tjín, xi nguì tjíkixi, xi jè ndaà sasén-la.

³ It'aà ts'e xá xi 'an kitjoé kjotjò-na, k'oqá xan-nò
nga jngoo kjngoo, kì 'nga onguíko kjohítsjeèn-nò
koni s'ín tjín-e-la nga sìkítsjeèn; tà saà ndaà
tikítsjeèn koni s'ín ok'in-la kjondaà xi kitsjaà-nò
Nainá k'e nga kòkjeíñ-nò it'aà ts'e Cristo. ⁴ Koni
s'ín tjín yijo-ná nga kjìn skoya tjín-la tànga kákj'eíí
kákj'eíí xá tjín-la nga kjngoo kjngoo skoya. ⁵ K'oqá
s'ín ma it'aà tsaján nga kjìn ma-ná, tànga xi it'aà

ts'ē Cristo tà jngòò ma-ná nga ijngòò ijngóá; k'oqá s'ín kindqb'a'ñooá xinguiqá koni s'ín kitsobà'ñó xíkjín yijo-ná.

⁶ Koni s'ín kjòmejèn-lä Nainá jye kitsjaà-ná xá xi s'eén nga jngòò ijngóá. Jngòò xítä, tsà jè xá kitjoé-lä nga xítä kichjayajin-lä, k'oqá s'ín kàtasíkjeén koni s'ín mokjeiín-lä. ⁷ Tsà jè xá kitjoé-lä nga xítä kosíko, k'oqá s'ín kàtasíkjeén nga ndaà kàtasíko xítä. O xi jè xá kitjoé-lä nga kokòya, k'oqas'ín kàtasíkjeén nga ndaà kàtakóya. ⁸ Jè xi kitjoé-lä xá nga siijehikon xítä, k'oqas'ín kàtas'ín. Jè xi ma-lä sika'bí tsojmì, ngùi koó iníma-lä kàtasíka'bí; jè xi xá ítjòn kjöngatsja, ndaà kàtasíkitasòn; jè xi síchját'aà-lä jñà xítä imá, koó kjotsja-lä kàtasíchját'aà-lä.

⁹ Ngùi koó iníma-nó titsjacha xinguiqoo. Tijticha kjoä xi ch'o tjín. Koií tanguitjingui-lä kjoä xi ndaà tjín. ¹⁰ Koó kjotsja-nò titsjacha xinguiqoo nga 'ndse chiba. Isä ndaà jchaxkón xítä xinguiqoo xi i'nga; jñà tikitsajna ítjòn nga jngòò ijngóò.

¹¹ Kì ts'eè 'nè xi xá ts'ē Nainá. Ngùi koó iníma-nò tixá-lä Na'èn-ná.

¹² Tsja te-lá takòn jè kjoä xi chiñà-lä. Ko iníma-nò kàtachíkjoäko-nò kjo'in xi titsanìkgioón. Nàchrjein nchijòn titsi'ba-lä Nainá.

¹³ Tjiì-lä mé xi mochjeén-lä jñà xítä tsjeè-lä Cristo. Chjoétjò xítä xi bijchó ya ni'ya-nò.

¹⁴ Tijét'aà-lä Nainá nga kàtasíchikon-t'in jñà xítä xi ch'o síkø-nò; kì k'oqá s'ín njét'aà-lä nga kjo'in tsjá-lä.

¹⁵ Titsjakoo jñà xítä xi tsja tjín-lä. Chìhindáyakoo jñà xi nchikjindáya.

¹⁶ Tà jngoò t'een kjohítsjeèn-nò. Kì 'nga ikon 'nè yijo-nò, ya tsjahijtakqo jñà xítä imä. Kì 'ñó chjiné nachrjenguioò yijo-nò.

¹⁷ Jñà xítä xi ch'o síko-nò, kì ch'o nìkqo ngajo-nò. Kjit'aà nachrjein ndaà t'een nga nguixkon ngats'iì xítä. ¹⁸ Skanda ñánda sakó'nde-nò, jñò tjínè-nò nga 'nchán titsajnakqo ngats'iì xítä. ¹⁹ Ndí 'ndse xi matsjake-nò, k'e nga mé xi mat'ioòn, kì jñò 'nè ngajo-nò. Tsja Nainá tükijnaya kjoa-nò mé-ne nga jè tsjá-ne kjo'in. K'oqá s'ín tichjä Xojon-lä Nainá nga tsò: "Tsò Na'èn-ná: 'Aán oko-na nga kïndaajiìn-lä xítä, 'aán tsja-lä chjí-lä." ²⁰ K'oqá ma-ne, tsà jè kondra-lè, tsà tsjìn tsojmì xi kine, jií tjii-lä; tsà xíndá-lä, tjii-lä nandá nga kàt'iì. K'e nga koä sïkoii, kosobà tì'bìì-lä kondra-lè, chiba-lä kohinì isén-lä koni xá í. ²¹ Jè kjoä xi ch'o tjín, kì jè sïkjne-nò; tïkoqá-ne jè kàtitasòn xi kjondaà, mé-ne nga sïkjne-lä kjoä xi ch'o tjín.

13

Mé kjoä-ne nga nìkitasòn-lä xi xítaxá títsajna

¹ Ngats'iì xítä kàtasíkitasòn-lä xi xítaxá títsajna, nga Nainá kitsjaà-lä kjotíxoma. Jñà xi xítaxá títsajna, Nainá kitsjaà-lä xá. ² Jñà xítä xi bïtsajna tájaà-lä kjotíxoma-lä xítaxá, kondraá bïtsajna-lä jñà xítä xi Nainá kitsjaà-lä xá. Jñà xítä koi, tì yijo-lä tibínè-lä kjo'in. ³ Jñà xítaxá mìtsà koi xá títsajna-ne nga jñà kinchaxkón-lä xítä xi ndaà s'ín, jñà-né xítä xi ch'o tjín kjoä xi s'ín. Tsà mejèn-lè nga mìkiì kiskón-lä xítaxá, ndaà t'íin, kó jñà xítaxá ndaà sïjkíjna-lè. ⁴ Jñà xi xítaxá tjín-lä, xá ts'e Nainá nchisíkitasòn, mé-ne nga ndaà kijna-ne.

Tanya tsà ch'o tjín kjoaq xi tì'nì, tiskón-lá xi xítaxá tjín-lá, nga tjí'nde-lá nga tsjaà-lé kjo'in. Nga xá-lá Nainá nchis'ín k'ę nga býndaàjiìn kjoaq kó nga tsjá-lá kjo'in jñà xítä xi ch'o s'ín. ⁵ K'oqá ma-ne nga mochjeén-né nga ndaà síkitasòn-lá jñà xi xítaxá títsajna, mitsà tà koi-ne nga kjo'in tsjá-ná; koi-né nga xó k'oqas'ín beè-lá takoán nga tjínè-ná nga síkitasoán. ⁶ Koií kjoaq-lá nga tikoaq machjí ton sá, nga jñà xítaxá k'oqá s'ín nchisíkitasòn-lá Nainá kó kjit'aà náchrjein koatjín xá xi nchis'ín.

⁷ Tichjió yiye mé xi kitjen-nò. Jè xi kitjen-lá ton sá, kàtichjí. Jè xi kitjen-lá tsojmì xi machjítì, kàtichjítì. Jè xítä xi mochjeén-lá nga jcháxkón, kàtayaxkón. Jè xítä xi mochjeén-lá nga ndaà kíjna, ndaà tìkíjna. ⁸ Kì mé xi jmeèt'ioón yijo-nò. Tanya kitjeén-nò ts'ę kjoatjòcha it'aà ts'ę xítä xinguioo. Nga jè xi matsjakeè xíkjín, jyeé kisikitasòn yiye Kjotíxoma. ⁹ Jñà kjotíxoma tsò-ne: “Kì kjoaq chijngui 'nì, kì xítä nìk'in, kì chijé 'nì, kì 'én ndiso nokjòi, kì maxitàkòn-chiù xinguui.” Ngats'iì kjotíxoma koi, kó xi kí'eí, yaá mangásòn yiye jè kjotíxoma xi tsò: “Titsjachi xítä xinguui koni tsà ti yijo tsiji-ne.” ¹⁰ Jè xi matsjakeè xíkjín, mitsà ch'o síko xítä xíkjín. Jè xi matsjakeè xíkjín, jyeé ndaà tísikitasòn Kjotíxoma.

¹¹ K'ę nga k'oqas'ín s'eén yiyeé kjoaq koi, jchá-ná náchrjein i'ndeí mé kjoaq xi tíma nga jye ijchò chiba-lá nga sítka-lá yijo-ná nga titsafè. Koni k'ę nga sá kòkjeiín-ná, jye 'ñó kjochrañàt'aà náchrjein nga kítsajnandiä kjoaq ts'ę jé-ná. ¹² Nitjen, jyeé tífahato, jyeé tímachrañà náchrjein nga s'ę isén nga kitjojen lìngoo k'a Ná'èn-ná. Kinachrjenguaá ngats'iì kjoaq xi ma ñánda nga jñò choòn kó chjoé

nga'ñó-là Nainá koni s'ín mochjeén ñánda iseèn choòn koni tsà kíchá ts'e soldado. ¹³ K'oqá s'ín iseèn kitjá koni náchrjein nga ndaà sijchá yijo-ná. Mì kí mochjeén nga taxkí chjineé tsojmì kó nga mach'iqá. Míkiù mochjeén nga íchjín kjohijtakoqá, kó mì kí ma taxkí sikoqá yijo-ná. Míkiù mochjeén nga xítá kixkàn-koqá kó mìkiù mochjeén nga kjoqxítakòn kichjá-lá xinguiqá. ¹⁴ K'oqá s'ín tijchá yijo-nò koni s'ín kis'iìn jè Na'èn-ná Jesucristo, kí kiù níkitasòn-là yijo-nò kjoq ch'o xi síjé.

14

*K'è nga mìkiù mangásòn kjohítsjeèn-ná it'aà ts'e
kjoq xi mì xó kiù tjínde-ná nga s'eén*

¹ Chjoétjò xítá xinguiqó xi mìkiù tijngóò ikon mé kjoq xi tjínde-là nga s'jin; kí chibàya-nò jñà kjoq xi mìkiù mangásòn kjohítsjeèn-nò. ² Tjín xítá xi k'oqas'ín mokjeiín-là nga ma chine yije tsojmì xi tjín, tikoá tjín xítá xi mìkiù mokjeiín-là tsà ma chine yije tsojmì xi tjín. Tà jñà tsojmì xi nangui sijchá kine. ³ Jè xi kine yije tsojmì xi ma chine mìkiù koma kochrjekàngui jè xi mìkiù ma-là kine yije tsojmì; kó jè xi mìkiù ma-là kine yije tsojmì, mìkiù koma kichhajno-là jè xi ma-là kine yije tsojmì xi tjín, nga Nainá jyeé kiskoétjò nga ki'ndí-là ma. ⁴ ¿Yá-né ji nga níkindij chí'nda xi mìtsà tsiji? Nga chí'nda ts'e Nainá-né. Jè chí'nda jè, kindà ts'eé nei-là tsà kixi tijna kó tsà mì kixi tijna. Tanga kixií kíjna, nga jè Na'èn-ná tjín-là nga'ñó nga kixi sijkjna.

⁵ Tjín xítá xi tsò: tjín náchrjein xi isá xkón. Tikoá tjín xi tsò: Náchrjein, tà ngásòn ngaya-né nga náchrjein nchijòn. Nga jngóò ijngóò xítá, k'oqá s'ín

ndaà katíjingoò-là ikon koni s'ín sítksjeèn. ⁶ Jñà xítä xi faájiùn jngoo nächrjein nga beèxkón, k'oqá s'ín nga jeya sítkjna Na'èn-ná; koä jñà xítä xi tsò nga ta ngásòn ngáya nächrjein, tikoä k'oqá s'ín s'ín nga tikoä jeya sítkjna Na'èn-ná. Jñà xítä xi kine yiye tsojmì, it'aà ts'ë Na'èn-ná kine, nga tsjá-lä kjondaà Na'èn-ná k'e nga kine; k'oä jñà xítä xi tsò nga tjín tsojmì xi mìkiì ma chine, tikoä it'aà ts'ëé Na'èn-ná nga mìkiì kine tsojmì, kó tikoä tsjá-lä kjondaà Na'èn-ná.

⁷ Jñá, k'e nga titsajnakoaán, mìtsà koi xá titsajnakon-ná xi ta kjondaà tsaján. Koä k'e nga kiyá, mìtsà ta kjondaà tsaján kinchátsjiaá nga kiyá. ⁸ Tånga k'e nga titsajnakoaán, koií xá titsajnakoaán xi kjondaà ts'ë Na'èn-ná. Koä nga kiyá, tikoä koií xá kiyá-aná xi kjondaà ts'ë Na'èn-ná. K'oqá ma-ne tsà titsajnakoaán kó tsá kiyá kjondaà ts'ë Na'èn-ná nga ts'ë tsò-ná. ⁹ Koií kjoä-lä nga k'en Cristo koä jaáya-lä nga tsibijnakon-né, mé-ne nga jè koma-ne Nei-lä jñà xítä xi biyaà kó xi titjsajnakon.

¹⁰ Tånga ji xi nokjoàjno-lä 'ndsi, ¿mé-ne koä'nè-ne? Tikoä ji xi nachrjekàngui 'ndsi, ¿mé-ne nachrjekàngui-ne? Nga ngats'iì-ná kijchò kinchanguaá ndsoko Cristo ñanda nga jè tíhotíxoma. ¹¹ K'oqá s'ín tichjä Xojon-lä Nainá nga tsò:

Tsò Na'én-ná: 'An tìjnäkon-ná,
ngats'iì xítä kincha-xkó'nchit'aà-na
kó ngats'iì xítä skoëxkón Nainá.

¹² Ngats'iaá k'oij-lä kindä Nainá mé kjoä xi ki'né nga tsitsajnaá isò'nde.

13 K'oqá ma-ne nga mì tì xinguiáqá kìnókjaojno-lá; jñò, ta saá ndaà tìkítsjeèn nga nìmé xi s'een xi sìkits'ón-jìùn koni s'ín mokjeiín-lä xinguiqo mé-ne nga mì jé skajíùn ljngoo k'a-ne. **14** 'An ndaaà tìjngoo takoàn it'aà ts'e Ná'en-ná Jesús nga kixi kjoqá nga tsjìn tsojmì xi xkón tjín nga mìkiì ma chine; tànga jè xítä xi k'oqás'ín sìkítsjeèn nga tjín tsojmì xi xkón tjín nga mìkiì ma chine, xkón tjín-lä it'aà ts'e tsà skine. **15** Tànga tsà ta koií kjoqá-la ts'e tsojmì xi chinii, jè 'ndsi ch'o ma-la, jè kjoqá xi tì'nì mìtsà tì kjoatjòcha-ne; kì kìi biì'ndi nga jè 'ndsi xi Cristo k'en ngajo-lä kìts'ón-jìùn-lä xi tà kjoqá ts'e tsojmì xi chinii. **16** Kì k'oqá s'ín 'nè mé-ne nga mì xítä kichjajno-nò it'aà ts'e kjoqá xi titsa'nè nga k'oqás'ín mokjeiín-nò nga ndaà tjín. **17** K'e nga jè Nainá tìhotíxoma-ná mìtsà jè xi ìsa 'ñó chjí-lä mé xi s'ioqá ko mé xi chineé. Jè xi 'ñó mochjeén nga kixi kìtsajnaá, 'nchán sijchá yijo-ná, ko tsja k'oé-lá iníma-ná; koi kjoqá xi tsjá Iníma Tsjeeè-lä Nainá. **18** Jè xi k'oqás'ín sìkitasòn kjoqá koi k'e nga sítá-lä Cristo, ndaà sasén-la nguixkòn Nainá, tìkoqá ndaà bìjna nga nguixkòn xítä.

19 K'oqá s'ín kjitjingui-lá kjoqá xi 'nchán sìkjna-ná ko kjoqá xi 'bì-lá nga 'ñó xinguiáqá nga jingoò jngoaá koni s'ín mokjeiín-ná. **20** Kì xá-lä Nainá nìkits'ón-jìùn-lä xi ta kjoqá ts'e tsojmì xi ma chine. Kixií kjoqá, ngats'iì tsojmì xi tjín, tsjeeè-né. Tànga jè xi ch'o tjín k'e nga ta koi kjoqá-la tsojmì xi chineé bits'ón-jìùn-lä kjoqá xi mokjeiín-lä it'aà ts'e Nainá jñà xítä xi kj'ejí. **21** Ìsaá ndaà-ne nga mì yijo chjineé, nga mì xán s'ioqá, nga nìmé kjoqá xi s'een jè xi sìkits'ón-jìùn-lä jè 'ndsi nga sakó-lä jé. **22** Koni s'ín

mokjeiín-lè it'aà ts'e kjoaq koi, tà jií tijiìn takoìn ko Nainá. ¡Mé ta ndaà-lä jè xi mì kjo'in bínè-lä yijo-lä k'ë nga tjíngooò ikon nga ndaà tjín kjoaq xi s'íñ! ²³ Jè xi jò tjín-lä k'ë nga mé tsojmì xi kine, jé tihónè-lä yijo-lä nga mikiù tjíngooò ikon tsojmì xi kine. Tsà mikiù tjíngooò takoán k'ë nga mé kjoaq xi s'ëén, jé titsahonè-lä yijo-ná.

15

¹ Jñá xi jye kixi mokjeiín-ná it'aà ts'e kjoaq xi tjínde-ná mé xi s'ëén, mochjeén-né nga tikoaq kichìkjoaqo-ná jñà xítä xi k'oas'ín mokjeiín-lä nga mikiù tjínde-lä mé kjoaq xi s'íñ. Mìtsà tà jñà kjoaq xi ndaà sasén-ná kinchátsjiaá. ² Nga jngooò ijngoaá, mochjeén-né nga k'oas'ín s'ëén jè kjoaq xi sasén-lä jñà xítä xinguiáá xi kjondaà ts'e, mé-ne nga kijin-isa kjoohítsjeèn-lä jè kjoaq xi mokjeiín-lä. ³ Nga tikoaq jè Cristo mìtsà jè tsohótsji kjoaq xi sasén-lä yijo-lä, tà saá it'aà ts'ëé tsitasòn koni s'íñ tjít'aà xojon ts'e Salmo, nga tsò: “Én ch'o xi ji kiichhajno-lè, 'aán kiskaàt'aà-na.” ⁴ Jñà 'én xi kitjei nga sa kjótseé, koií xá kitjei-ne nga kókoya-ná mé-ne nga it'aà ts'e Xojon-lä Nainá, tseé s'ëén takoán tikoaq s'ë-lä kjoaq'nchán iníma-ná, mé-ne nga koma chíñakjoaq-lá it'aà ts'e Nainá. ⁵ Nainá xi ma-lä tsjá-ná kjoatsetakòn ko xi ma-lä sí'nchán-jiìn iníma-ná, k'oas'ín jngooò kjoohítsjeèn kàtatsjá-nò nga jngooò ijngooò koni tsò Cristo Jesú, ⁶ mé-ne ngats'iòò ngásòn jngooò jtä jeya tikíjna Nainá, Na'èn-lä Jesu-cristo xi otíxoma-ná.

⁷ Koií kjoaq-lä k'oas'ín chjoétjò xinguiqo nga jngooò ijngooò koni s'íñ kiskoétjò-nò Cristo mé-ne nga jeya kíjna-ne Nainá. ⁸ K'oaqá xán-nò, jè Cristo Jesú,

koií xá j'ìì-ne nga j'ìì sítaxájììn-là xítà judío xi tjít'aà chibà-là kjoaq ts'e circuncisión mé-ne nga tsakó-ne kjoakixi-là Nainá tikoaq síkitasòn koni s'ín jye kits-jaà-là tso'ba Nainá jñà xítà jchíngä kjíìn-là. ⁹ Tikoaqá koií xá j'ìì-ne mé-ne nga jñà xi mìtsà xítà judío jeya siikíjna Nainá it'aà ts'e kjohimatakòn xi tjín-là Nainá koni s'ín tichjà Xojon-là Nainá, nga tsò: Koií kjoaq-là nga jeya siikíjna-lè ijììn-là xítà naxàndá xi mìtsà xítà judío.

It'aà tsiji sé-lè sò xi ndaà tsò.

10 Ìjngoo k'a tjít'aà xojon ñánda nga tsò:

Jñò xi mìtsà xítà judío 'mì-nò,
tsjaá t'è-lá takòn ko xítà naxàndá-là Nainá.

11 Ìjngoo k'a tjít'aà xojon ñánda tsò:

Jñò ngats'ioò xi mìtsà xítà judío 'mì-nò,
jeya tijkíjna Nà'en-ná,
ngats'ioò xi naxàndá 'mì-nò jeya tjinachrjeè Nainá.

12 Ìjngoo k'a tjít'aà xojon ts'e Isaías ñánda tsò:

Jè tje-là Isaí kitjot'aà jngoo-ne jts'én-là xi
kotixoma-là jñà xi mìtsà xítà judío,
ko jè jts'én jè koòt'aà ikon nga skóña-kjoaq-la.

13 Nainá xi tsjá nga chiñákjoaqá, kàtatsjá yije-nò kjotsja ko kjoaq'nchán nga mokjeiín-nò it'aà ts'e, mé-ne nga lsà ndaà chíñakjoaq lsaa xi ko nga'ñó-là Injimà Tsjeè-là Nainá.

Pablo chi'nda-là Jesucristo

14 Tænga ndí 'ndsè, 'an tijngoo takoàn xi it'aà tsajòn xi tijñò-nò tjín-nò kjondaà tikoaq machiya-nò nga koma tijñò sìkixiya-là xítà xinguigo nga ìjngoo jngoo. 15 Ndí 'ndsè, 'ñó tibee-là takoàn nga tìkjìì-nò xojon jè; tichjà kixi-nò, mé-ne nga mikiì jchàajiìn-nò koni tsò xojon jè. Koií k'oas'ín

tìsìkítsjeèn-nò nga 'an kitjoé-na kjotjò-lä Nainá k'ë nga kitsjaà-na xá, ¹⁶ mé-ne nga 'an kóma-na chí'nda-lä Jesucristo it'aà ts'e xi mìtsà xítä judío. Sìxákoäa 'én ndaà-lä Nainá, mé-ne jñà xi mìtsà xítä judío ndaà sasén takòn-nè Nainá koni jngòò kjotjò xi 'ñó sasén-lä Nainá nga it'aà ts'e Iníma Tsjeeè-lä Nainá jyeé kjötsjeè.

¹⁷ 'An tjín-na mé kjoä-ne nga matsja-na it'aà ts'e Cristo ts'e xá xi tìs'iaàn. ¹⁸ Nì mé kjoä tjín xi ma'ñót'aà takoàn nga ma chjà, ta jè kjoä ts'e Cristo nga 'an síkjeén-nä nga sìxákoäa jñà xi mìtsà xítä judío mé-ne nga kóma sìkitasòn-lä Nainá. K'oäá s'ín kis'iaàn it'aà ts'e 'én xi kichjà kó it'aà ts'e xá xi kis'iaàn, ¹⁹ kó it'aà ts'e kjoòkón xi okó kjoajeya-lä Nainá ko it'aà ts'e nga'ñó-lä Inima Tsjeeè-lä Nainá. Jyeé ndaà kisìngásoàn 'én ndaà-lä Nainá xi kjoä ts'e Cristo, tsibìts'iako-na ján Jerusalén kóhòkji nga jngòò itjandiì-lä skanda ján Ilírico. ²⁰ K'oäá s'ín tsibìnè-lä yijo-nä nga kichjaya 'én ndaà-lä Nainá xi kjoä ts'e Cristo ya j'nde ñanda kj'eè yá bénormíya it'aà ts'e Cristo, mé-ne nga mì 'an kokoòya ndaà-lä xítä xi kj'eí xi jye tsakóya ítjòn-lä it'aà ts'e Cristo. ²¹ Koni s'ín tjít'aà Xojon-lä Nainá nga tsò:
Skoe-né jñà xítä xi mì yá tsibénojmí-lä it'aà ts'e;
kochiyyaá-lä jñà xítä xi kj'eè mé 'én 'nchré xi it'aà ts'e.

Kós'ín tísíkítsjeèn Pablo nga mejèn-la kjoí Roma

²² Kò kjìn k'a mejèn-na fikon-nò tænga jñà xá xi 'an tìs'iaàn i j'nde jé mìkiì tjò'nde-na nga ma fia. ²³ Tænga j'nde nga jye jyehet'aà xá-nä ijndé, kó tikoä kò kjìn nò tjín-lä nga mejèn fikon-nò, ²⁴ k'oäá s'ín tísíkítsjeèn, k'ë nga kjián ján España,

k'ēé kichjājto-nò mé-ne nga skoexkon-nò. K'ē nga jye chibá jngōò tjoà komá kīnchakó-ná nga komá kjián ñánda nga tifia. ²⁵ Tānga iñdei ján Jerusalén tifia, nga tifiko jngōò-lä nga'ñó jñà xítä-lä Cristo xi ya títsajna. ²⁶ Nga jñà xítä naxandá-lä Nainá xi títsajna Macedonia kó Acaya kjötsja ts'e-né nga tsibíxkó chiba ton koni jngōò nga'ñó xi kjotjò ts'e xítä imä naxandá-lä Cristo xi títsajna ján Jerusalén. ²⁷ Nguì kjotsja ts'e-né koni s'ín kis'iìn jñà xítä koi. Nga tjen-t'in-lä kjondaà. Tsà jñà xítä xi mitsà xítä judío k'oqá s'ín kisakò-lä kjondaà ya ijiìn iníma-lä it'aà ts'e xi ngui xítä judío, tikoqá tjinè-lä jñà xi mitsà xítä judío nga kīnchakó nga tsjá-lä tsojmì xi mochjeén-lä. ²⁸ K'ē nga jye kjoéhet'aà kjoqá koi nga jye sìngatsja jè ton xi kjòxkó, ikjoàn skotsejèn jngōò tjò-nò, k'ēé kjián ján España. ²⁹ Be-ná nga 'ñó ndaà siìchikon-t'in-ná Cristo k'ē nga kijchokon-nò.

³⁰ Tānga jñò ndí 'ndse, bìtsi'bà-nò it'aà ts'e Ná'en-ná Jesucristo kó it'aà ts'e kjoatjòcha xi tsjá-ná Iníma Tsjee-lä Nainá, tìnókjoat'aà-lä Nainá xi it'aà ts'an, ³¹ mé-ne nga kosiiko-nä Nainá it'aà ts'e xítä xi mikiù mokjeiín-lä xi títsajna ján Judea, kó mé-ne nga jè ton xi tifiko-lä xítä-lä Cristo xi títsajna ján Jerusalén ndaà kàtasasén-lä, ³² mé-ne nga, tsà k'oq'sín mejèn-lä Nainá, nga kó kjotsja-nä kijchokon-nò, tikoqá komá ndaà siìkjáya chiba nachrjein-kó-nò. ³³ Jè Nainá xi tsjá-ná kjoq'nchán kàtljnako-nò ngats'ioò. K'oq'sín kàtama.

16

*Kós'ín kisihxat'aà Pablo ngats'ü xítä naxandá-lä
Nainá xi títsajna Roma*

¹ It'aà tsajòn sìngatsja-nò jè tichjaá Febe, jè xi síchját'aà naxandá-lä Cristo xi ya tíjna Cen-crea; ² ndaà chjoétjò xítä jè nga xinguiäá ma nga tikoäá mokjeiín-lä it'aà ts'e Na'èn-ná nga k'oäá s'ín ok'in-lä xi xítä-lä Cristo. Tichját'aà-lä nítä mé xi kochjeén-lä nga 'ñó kjín xítä tsasikö, tikoä 'an kisichját'aà-na.

³ Tíixat'eì jè Priscila ko Aquila, jñà xítä xi taña nìxákjoò-jen it'aà ts'e Cristo Jesús. ⁴ Jñà xítä koi kjomeè kinik'en xi kjoä ts'än. Mítśà tà 'än xi tsjaà-lä kjondaà tikoä tsjá-lä kjondaà ngats'iì xítä naxandá-lä Cristo xi mítśà xítä judío. ⁵ Tikoä tíixat'eì jñà xítä naxandá-lä Cristo xi maxkóya ya ni'ya-lä Priscila ko Aquila. Tíixat'eì jè Epeneto xi 'ñó matsjake nga jè kókjéiín ítjón-lä it'aà ts'e Cristo ya i'nde Acaya. ⁶ Tíixat'eì jè María, chjoón xi 'ñó ndaà kisiká it'aà tsajòn. ⁷ Tíixat'eì jè Andrónico ko Junias, xi xinguiäá ma nga taña tsitsajna'ya-jen ndayá. Jñà xítä xi tsibíxáya-lä Cristo 'ñó matsjakeè xítä koi. Ko lsä ítjón kijtseèxkon 'én-lä Cristo koni 'an.

⁸ Tíixat'eì jè Amplias, jè xítä xi 'an 'ñó matsjake it'aà ts'e Na'èn-ná. ⁹ Tíixat'eì jè Urbano xi taña síxáko-na it'aà ts'e Cristo Jesús ko jè Estaquis xi 'an 'ñó matsjake. ¹⁰ Tíixat'eì jè Apeles xi ndaà kixi mokjeiín-lä it'aà ts'e Cristo. Tíixat'eì jñà xítä xíkjín xi ya títsajna ni'ya-lä jè Aristóbulo. ¹¹ Tíixat'eì jè Herodión xi xinguiäá ma. Tíixat'eì jñà xítä xíkjín xi ya títsajna ni'ya-lä Narciso xi Na'èn-ná títsajnakö. ¹² Tíixat'eì jè Trifena ko Trifosa jñà íchjín xi 'ñó síxá-lä Na'èn-ná, ko tichjaá Pérsida xi 'ñó matsjachaá nga tikoä ndaà síxá-lä Nainá.

13 Tiixat'eì jè Rufo xi xó jaàjiìn-ne Nainá. Ko nea-la xi 'an k'oa tis'ín beètakoàn koni tsà nea-na.

14 Tiixat'eì jè Asíncrito, jè Flegonte, jè Hermas, jè Patrobas, jè Hermes ko xita 'ndseeé xi ya títsajnako.

15 Tiixat'eì jè Filólogo, jè Julia, jè Neroe ko ndichja, ko Olimpas, ngats'iì xita xi mokjeiín-la it'aà ts'e Cristo xi ya títsajnako.

16 Jñò nga jingoò ijingoò, k'e nga sixat'aà xinguioo, nguì koó inimá-nò tiixat'aà xinguioo nga ko okixi-j-nò. Ngats'iì xita naxandá-la Cristo xi i títsajna sihixat'aà-nò.

17 Ndí 'ndse k'oa s'ín bitsi'bà-nò nga chítsejèn-la jñà xita xi sijòya ko xi síkits'ón-jiìn koni s'ín mokjeiín-nò, jñà xi kondra fii-la kjohítsjeèn koni s'ín kichita'yà jñò. Tinchat'aàxìn-la jñà xita koi.

18 Jñà xita koi, mitsà Na'èn-ná Jesucristo sixá-la, tà yijo-la sixátjì. 'Én sin 'én ndaà chja nga konachan-la xita xi mìkìù ndaà machiya-la. **19** 'An, matsjaá-na it'aà tsajòn nga jye ndaà na'yà-nò nga ndaà nikitason. Tanga 'an mejèn-na nga xita chjinéè kàtama it'aà ts'e kjoa xi ndaà tjín. Ko jñà kjoa xi ch'o tjín, kjeè kiì na'yà-nò. **20** Jè Nainá xi tsjá-ná kjoa'nchán, tà chibaá chija-la nga ya silkíjnangui ndsokoò jè xita nejí mé-ne nga koma kinchanè. Kjondaà-la Na'èn-ná Jesucristo kàtijnako-nò.

21 Tísihixat'aà-nò jè Timoteo xi tañña nixákjoò-jen, ko Lucio, ko Jasón ko Sosípater jñà xi xita xinguiaa ma.

22 'An xi Tercio mì-na, xi tikjiì-nò xojon jè, it'aà ts'e Na'èn-ná, sihixat'aà-nò.

23 Tikoa tísihixat'aà-nò Gayo; 'an jí tijna in'ya-la nga tikoa jí bixoña ngats'iì xita naxandá-la Cristo.

Tísíhixat'aà-nò Erasto xítq xi bíjtò tón ts'e ni'ya osen; tíkoá síhixat'aà-nò jè 'ndseeé xi 'mì Cuarto.

24 Ngats'iòò, jè kàtìjnako-nò kjøndaà-là Jesucristo xi otíxoma-ná.

'Én xi fehet'aà-ne

25 Jeya kàtìjna jè Nainá xi tíjnakó-nò. Jè xi komà tsjá-nò nga'ñó tíkoá komà kixi siikítsajna-nò koni tsò 'én ndaà-là Nainá xi 'an okoòya-nò kó jñà 'én xi nokjoàyajiìn-nò it'aà ts'e Na'èn-ná Jesucristo. Nga jyeé tí'ya-là kjoà xi tjí'ma-là Nainá skanda sá kjòtseé; 26 tånga i'ndeí jye ki'ya-là koni s'ín tichja Xojon-là Nainá xi kiskiù jñà xítq xi kiichjà ngajo-là Nainá kjòtseé. K'oàá s'ín tichjà kjotíxoma-là Nainá xi tíjna nítq mé nàchrjein-nè. Jè kjoà'ma-là Nainá, jye kis'enojmí yije-là ngats'iì xítq nàxandá xi tjín nga títsa isò'nde mé-ne nga kàtasíkitasòn-ne koni s'ín mokjeiín-là.

27 Jè Nainá xi tajngoò ma-ne, xi tjín-là kjoachjine, kàtas'e-là kjoà jeya it'aà ts'e Jesucristo nítq mé nàchrjein-ne. K'oàs'ín kàtama.

**'Én-la Nainá xi kjoa ts'e Jesucristo
New Testament in Mazatec, San Jerónimo Tecóatl
Mazateco de S Jeronimo Teccoatl; maa
(MX:maa:Mazatec, San Jerónimo Tecóatl)**

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mazatec, San Jerónimo Tecóatl

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mazateco, San Jerónimo Tecóatl [maa], Mexico

Copyright Information

© 2013,Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mazatec, San Jerónimo Tecóatl

© 2013,Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
9f778253-d34e-5037-af35-7bca16479aa0